

Д 257.168

150

ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
PRACE UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO
TRAVAUX DE L'INSTITUT SCIENTIFIQUE UKRAINIEN

TOM — LII — VOLUME

Серія перекладів Св. Письма та Богослужбових Книг, книга 3. — Seria
przekładów Pisma Świętego i tekstów liturgicznych, zeszyt 3. — Série de
traductions des Saintes Ecritures et des livres liturgiques, livraison 3.

ЛІТУРГІЯ ^η

СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО

LITURGIA ŚW. BAZYLEGO WIELKIEGO

LA LITURGIE DE SAINT-BASILE LE GRAND

PRACE UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO.

- Tom I. Seria statystyczna, zeszyt 1. Ludność ukraińska Z. S. S. R. Rozprawy T. Olesiewicza, O. Pytla, W. Sadowskiego i O. Czubenko. Cena zł. 4.
- Tom II. Seria statystyczna, zeszyt 2. Tymoteusz Olesiewicz. Tablice statystyczne ludności ukraińskiej Z. S. R. K. według spisu 17 grudnia 1926 roku. Cena zł. 10.
- Tom III. Seria ekonomiczna, zeszyt 1. E. Głowiński, K. Maciejewicz, W. Sadowski. Zagadnienia współczesnego życia gospodarczego Ukrainy. Cena zł. 4.
- Tom IV. Serja filologiczna, zeszyt 1. Dr. Konstantyn Czechowicz. Aleksander Potebnia. Ukraiński myśliciel-lingwista. Cena zł. 4.
- Tom V. Seria prawnicza, zeszyt 1. Prof. A. Łotocki. Ukraińskie źródła prawa kościelnego. Cena zł. 10.
- Tom VI. Seria pamiętników, zeszyt 1. A. Łotocki. Stronice przeszłości. Część II. Cena zł. 6.
- Tom VII. Seria ekonomiczna, zeszyt 2. W. Sadowski. Praca w Ukrainie Radzieckiej. Cena zł. 4.
- Tom VIII. Seria pamiętników, zeszyt 2. Wspomnienia. L. Wasilewski, M. Galin, S. Stempowski, A. Topczybaszy, Tabouis. Cena zł. 4.
- Tom IX. Seria podręczników, zeszyt 1. Prof. D. Doroszenko. Dzieje Ukrainy w zarysie. T. I (do połowy wieku XVII). Cena zł. 8.
- Tom X. Seria filologiczna, zeszyt 2. Dr. Mikołaj Puszkarski. Najmłodsza palatalizacja spółgłosek w języku ukraińskim. Cena zł. 3.
- Tom XI. Seria ekonomiczna, zeszyt 3. I. Iwasjuk. Spółdzielczość kredytowa w Ukrainie. Cena zł. 4.
- Tom XII. Seria pamiętników, zeszyt 3. A. Łotocki. Stronice przeszłości. Część II. Cena zł. 10.
- Tom XIII. Seria historyczna, zeszyt 1. A. Doenko. Wyprawa zimowa r. 1920. Cena zł. 10.
- Tom XIV. Seria historyczna, zeszyt 3. Iwan Ziłynski. Mapa dialektów ukraińskich z objaśnieniami. Cena zł. 2.
- Tom XV. Seria historyczna, zeszyt 2. Wojna ukraińsko-moskiewska 1920 r. Część I. Operacyjne dokumenty Sztabu Armii Ukraińskiej Republiki Ludowej. Pod redakcją generała W. Salskiego zestawili generał P. Szandruk. Cena zł. 10.
- Tom XVI. Seria prawnicza, zeszyt 2. Prof. A. Łotocki. Autokefalia. Tom I. Cena zł. 6.
- Tom XVII. Seria historyczna, zeszyt 3. Diariusz hetmana Orlika. Przygotował do druku Jan z Tokarzewski Karaszewicz. Cena zł. 6.
- Tom XVIII. Seria podręczników, zeszyt 2. Prof. D. Doroszenko. Dzieje Ukrainy w zarysie. T. II. Cena zł. 12.
- Tom XIX. Seria prawnicza, zeszyt 3. Prof. A. Jakowliw. Traktaty ukraińsko-moskiewskie w XVII—XVIII st. Cena zł. 6.
- Tom XX. Seria ekonomiczna, zeszyt 4. Prof. inż. I. Szowheniw. Gospodarstwo wodne w dorzeczu Dniepru na Ukrainie. Cena zł. 2.
- Tom XXI. Seria pamiętników, zeszyt 4. A. Łotocki. Stronice przeszłości. Część III. Cena zł. 10.
- Tom XXII. Seria pedagogiczna, zeszyt 1. S. Siropolko. Oświata publiczna na Ukrainie Sowieckiej. Cena zł. 6.
- Tom XXIII. Seria ekonomiczna, zeszyt 5. Prof. B. Iwanys. Gospodarstwo energetyczne Ukrainy i Północnego Kaukazu. Cena zł. 4.
- Tom XXIV. Seria filozoficzna, zeszyt 1. Prof. D. Czyżewski. Filozofia H. S. Skworody. Cena zł. 6.
- Tom XXV. Seria historii literatury, zeszyt 1. Prof. S. Smal-Stocki. T. Szewczenko. Interpretacje. Cena zł. 7.
- Tom XXVI. Seria ekonomiczna, zeszyt 6. W. Sadowski. Robocizna w gospodarstwie rolnym Ukrainy. Cena zł. 5.
- Tom XXVII. Seria ekonomiczna, zeszyt 7. B. Iwanicki. Lasy i gospodarka leśna na Ukrainie. T. II. Cena zł. 4.
- Tom XXVIII. Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 1. Leon Wasilewski. Kwestia ukraińska jako zagadnienie międzynarodowe (w języku polskim). (Wyczerpany).
- Tom XXIX. Seria filologiczna, zeszyt 4. Dr. B. Lew. Ukraińskie tłumaczenie kroniki Marcina Bielskiego. Cena zł. 2.
- Tom XXX. Seria prawnicza, zeszyt 4. Prof. A. Łotocki. Autokefalia. Tom II. Cena zł. 15.
- Tom XXXI. Seria filologiczna, zeszyt 5. Dr. J. Rućnicki. Sufiksy: -yšče, -yško, -ško w języku ukraińskim. Cena zł. 2.
- Tom XXXII. Seria ekonomiczna, zeszyt 8. Zagadnienia współczesnego życia gospodarczego Ukrainy. Tom II. Cena zł. 5.
- Tom XXXIII. Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 2. S. M. Kuczyński. Ziemia Czernihowsko-Siewierskie pod rządami Litwy (w języku polskim). Cena zł. 10.
- Tom XXXIV. Seria filologiczna, zeszyt 6. R. Smal-Stocki. Język ukraiński w Ukrainie Sowieckiej. Cena zł. 5.
- Tom XXXV. Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 3. Marceł Handelsman. Ukraińska polityka ks. Adama Czartoryskiego przed wojną Krymską (w języku polskim). Cena zł. 5.
- Tom XXXVI. Seria przekładów Pisma Świętego i tekstów liturgicznych, zeszyt 1. Liturgia św. Jana Złotoustego (wyczerpany).
- Tom XXXVII. Seria prac Komisji dla badań ruchu ukraińskiego, zeszyt 1. Archiwum Michała Drahomanowa. Tom I. Korespondencja Kijowskiej Starej Hromady z M. Drahomanowem (1870-1895). Cena zł. 15.
- Tom XXXVIII. Seria przekładów Pisma Świętego i tekstów liturgicznych, zeszyt 2. Psalterz. Cena zł. 3.
- Tom XXXIX. Seria prawnicza, zeszyt 5. W. Sadowski. Polityka narodowościowa Sowieców na Ukrainie. Cena zł. 5.
- Tom XL. Seria pamiętników, zeszyt 5. A. Łotocki. W Konstancji (w druku).
- Tom XLI. Seria ekonomiczna, zeszyt 9. E. Głowiński. Finanse Ukrainy Radzieckiej (w druku).
- Tom XLII. Seria historyczna, zeszyt 4. B. Krupnicki. Hetman Filip Orlik (1672-1742). Zarys działalności politycznej. Cena zł. 7.
- Tom XLIII. Seria ekonomiczna, zeszyt 10. W. Iwanys. Przemysł Ukrainy i Północnego Kaukazu. Cena zł. 5.
- Tom XLIV. Seria filologiczna, zeszyt 7. M. Przepiórska. Gwara nadsańska. Cena zł. 3.
- Tom XLV. Seria ekonomiczna, zeszyt 11. B. Iwanicki. Lasy i gospodarka leśna na Ukrainie. Tom I. Cena zł. 7.
- Tom XLVI. Seria historyczna, zeszyt 5. Mazepa. Księga zbiorowa. Tom I. Cena zł. 5.
- Tom XLVII. Seria historyczna, zeszyt 6. Mazepa. Księga zbiorowa. Tom II (w druku).
- Tom XLVIII. Seria historyczna, zeszyt 7. Z przeszłości. Księga zbiorowa. Tom I. Cena zł. 5.
- Tom XLIX. Seria historyczna, zeszyt 8. Ukraiński ruch akademicki (w druku).
- Tom L. Seria historyczna, zeszyt 9. Diariusz hetmana Orlika. Tom II. Przygotował do druku Jan z Tokarzewski Karaszewicz (w druku).
- Tom LI. Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 4. Antologia poezji i prozy ukraińskiej w przekładach polskich. Pod redakcją B. Łepkiego (w druku).
- Tom LII. Seria przekładów Pisma Świętego i ksiąg liturgicznych, zeszyt 3. Liturgia św. Bazylego Wielkiego. Cena zł. 1 50.
- Tom LIII. Seria przekładów Pisma Świętego i ksiąg liturgicznych, zeszyt 4. Liturgia Darów Upřednio Poświęconych św. Grzegorza Dialoga. Cena zł. 1.
- Tom LIV. Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 5. Bulletin de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens. Prix zł. 2.

ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
PRACE UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO
TRAVAUX DE L'INSTITUT SCIENTIFIQUE UKRAINIEN

ТОМ — LII — VOLUME

Серія перекладів Св. Письма та Богослужбових Книг, книга 3. — *Seria przekładów Pisma Świętego i tekstów liturgicznych, zeszyt 3.* — *Série de traductions des Saintes Ecritures et des livres liturgiques, livraison 3.*

ЛІТУРГІЯ

СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО

Комісія перекладу Святого Письма і Богослужбових Книг при Українському Науковому Інституті, в засіданні 20 червня 1938 року, під головуванням Його Блаженства, Блаженнішого ДІОНІСІЯ, Митрополита Варшавського і всієї Польщі, ухвалила:

„Переклад Літургії Раніш Освячених Дарів Святого Григорія Двоєслова, виконаний проф. Михайлом Кобрином та зредагований Українським Науковим Інститутом, визнати за згідний з грецьким оригіналом та, в місцевих особливостях, з уживаним Святою Автокефальною Церквою в Польщі церковно-словянським перекладом.

Голова Комісії, Митрополит Варшавський і всієї Польщі
ДІОНІСІЙ.

Заступник Голови, Директор Українського Наукового
Інституту О. Лотоцький.

Секретар Комісії Д. Дорошенко“.

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001016156065

W 257.168

Wydaje Ukraiński Instytut Naukowy, Warszawa, ul. Służewska 7.

Z drukarni Naukowego Towarzystwa im. Szewczenki Lwów, ul. Czarnieckiego 26.
З друкарні Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького 26.

2962 K 590/274

ПОРЯДОК СВЯТОЇ І БОЖЕСТВЕННОЇ ЛИТУРГІЇ

Коли має священник Службу Божу правити, то повинен перш за все бути в миру зо всіма й ні на кого нічого не мати, заховуючи серце, яко мога, від лукавих думок, та з вечора стриматися від їжі та пиття аж до часу, поки не відправить Служби Божої. Коли ж настане пора, входить до церкви, і разом із дияконом тричі поклоняються на схід сонця перед Святими Дверима.

Тоді диякон промовляє: Благослови, Владико.

Священик: Благословен Бог наш завжди, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Починає промовляти диякон:

Царю Небесний, Утішителю, Духу правди, що всюди еси й усе наповняєш, Скарбе добра й життя Подавче, прийди й оселися в нас і очисти нас од усякої скверни і спаси, Благий, душі наші.

Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас (тричі).

Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Пресвятая Тройце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, зглянься і зціли немочі наші, імени Твогого ради.

Господи, помилуй. Господи, помилуй. Господи, помилуй.

Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Отче наш, що еси на небесах. Нехай святиться імя Твоє; нехай прийде царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі; хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи час у спокусу, але визволи нас од лукавого.

Священик: Бо Твоє єсть царство й сила і слава Отця й Сина і Святого Духа, нині й повсякчас і на віки вічні.

Диякон: Амінь.

Тоді промовляють:

Помилуй нас, Господи, помилуй нас, бо жадного оправдання не маючи, ми грішні Тобі, яко Владиці, цю молитву приносимо: помилуй нас.

Слава Отцю й Синові і Святому Духові.

Господи, помилуй нас, на Тебе бо надію покладаємо: не прогнівайся вельми на нас і не споминай беззаконня нашого, а зглянься й нині, яко Милосердний, і визволи нас од ворогів наших: Ти бо еси Бог наш, і ми люди Твої, всі творіння рук Твоїх, і імя Твоє призиваємо.

І нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Милосердя двери відкрий нам, Богородице, щоб ми, на Тебе надію маючи, не загинули, а визволилися Тобою від лиха, Ти бо еси спасіння роду християнського.

Потім підходять до образу Христового й цілують його, промовляючи:

Пречистому Твоєму Образові поклоняємось, Благий, благаючи прощення гріхів наших, Христе Боже; бо Ти добровільно погодився зійти тілом на хрест, щоб визволити те, що сотворив еси, від неволі ворожої, тому вдячно співаємо Тобі: Ти радістю наповнив усе, Спасе наш, прийшовши світ спасти.

Тоді цілують також і образ Богородиці, проказуючи тропар:

Милосердя джерелом будши, сподоби нас Твоєї милости, Богородице, зглянься на людей грішних, покажи, як завжди, силу Твою: бо, на Тебе надію покладаючи, співаємо Тобі: „радуйся”, як колись Гавриїл, Безплотних Архистратиг.

Тоді, схиливши голову, священник промовляє:

Господи, простягни руку Твою з висоти святої оселі Твоєї і дай мені силу на відправу цієї служби Твоєї, щоб неосудно я став перед страшним Престолом Твоїм і Безкровне Священнодійство відправив. Бо Твоя єсть сила й слава на віки вічні. Амінь.

Тоді кланяються народові кожний зокрема та відходять до Вівтаря, промовляючи:

Увійду в дім Твій, поклонюся Храмові Святому Твоєму, в остраху перед Тобою. Господи, провадь мене правдою Твоєю, за-для ворогів моїх вирівняй путь мою перед Тобою. Бо немає правди в устах їх: серце їх нікчемне, гріб одкритий — гортань їх, язиками своїми лукавили. Суди їх, Боже. Нехай одпадуть од замірів своїх; за превелику безбожність їх одкинь їх, бо вони прогнівили Тебе, Господи. І нехай звеселяться всі, що надіються на Тебе; повік радітимуть, і Ти оселишся між ними, і хвалитися

будуть Тобою всі, що люблять імя Твоє. Бо Ти благословляєш праведника, Господи; немов зброєю, ласкою вінчаєш нас.

Увійшовши у Вівтар, кладуть три поклони перед Святим Престолом і цілують Святу Євангелію і Святий Престол. Тоді кожний бере в руки свої стихар свій і тричі вклоняються на Схід, кожний про себе промовляючи:

Боже, очисти мене грішного й помилуй мене.

Тоді диякон підходить до священника з стихарем та орарем у правій руці і, схиливши перед ним голову, промовляє:

Благослови, Владико, стихар з орарем.

Священик промовляє:

Благословен Бог наш завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Тоді диякон відходить в один бік Вівтаря і облачається у стихар із такою молитвою:

Нехай радіє душа моя Господеві, бо Він зодягнув мене в ризу спасіння і в одержу радощів облачив мене, немов на молодого поклав на мене вінець і, немов молоду, прибрав мене окрасами.

І, поцілувавши орар, кладе його на ліве плече. Потім надіває нарукавники на руки. Коли надіває на праву руку, то промовляє:

Правиця Твоя, Господи, вславилась силою, права рука Твоя, Господи, знищила ворогів, і великою славою Твоею Ти стер еси супротивників.

Коли ж на ліву надіває, то промовляє:

Руки Твої сотворили мене і впорядкували мене. Врозуми мене, і навчуся заповідей Твоїх.

Тоді, відійшовши до Жертівника, заготовляє Святе Начиння, Святий Діскас ставить ліворуч, а Потір, себто Святу Чашу, праворуч та інше з ними.

Священик облачається так: узявши стихар у ліву руку й уклонившись тричі на схід, як сказано, благословляє, промовляючи:

Благословен Бог наш завжди, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Тоді облачається, промовляючи:

Нехай радіє душа моя Господеві, бо він зодягнув мене в ризу спасіння і в одержу радощів облачив мене, немов на молодого, поклав на мене вінець і, немов молоду, прибрав мене окрасами.

Тоді, взявши епитрахиль і поблагословивши його, накладає на себе, промовляючи:

Благословен Бог наш, що проливає благодать Свою на священників Своїх, як миро на голові, що на бороду спливає, на бороду Аарона, що спливає на край одежі його.

Тоді, взявши пояс і опоясуючись, промовляє:

Благословен Бог наш, що опоясує мене силою і вчинив бездоганною путь мою, дає мені ноги оленя й на висотах ставить мене.

Нарукавники ж, як сказано вище. Тоді бере набедренник, якщо має, і, поблагословивши його та поцілувавши, промовляє:

Опояши, Сильний, меч Твій до бедра Твого силою Твоею і красою Твоею і натягни лук і йди щасливо і царствуй за-для правди й лагідности і справедливости, і чудесно поведе Тебе правиця Твоя завжди, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Потім бере фелонь і, поблагословивши, цілує, промовляючи так:

Священики Твої, Господи, зодягнуться в правду і преподобні Твої зрадіють завжди, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Тоді, відійшовши до Жертівника, умивають руки, промовляючи:

Умию між невинними руки мої і обійду жертівник Твій, Господи, щоб почути голос хвали Твоєї й оповісти всі чуда Твої. Господи, полюбив я красу дому Твого й місце перебування слави Твоєї. Не погуби з безбожними душі моєї і з мужами кровожерними життя мого. В руках їх беззаконня, правиця їх повна дарів. Я ж ходив у непорочності моїй; визволи мене, Господи, і помилуй мене. Нога моя стояла в правоті; у зборах благословитиму Тебе, Господи.

Тоді, тричі вклонившись перед Жертівником, кожний промовляє:

Боже, очисти мене грішного й помилуй мене. Викупив Ти нас од прокляття закону Дорогоцінною Кров'ю Твоею. Коли Тебе до хреста пригвоздили й копієм прокололи, Ти став джерелом безсмертя для людей, Спасе наш, слава Тобі.

Тоді промовляє диякон:

Благослови, Владико.

І починає священик:

Благословен Бог наш завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Диякон: Амінь.

Тоді священик бере проскуру в ліву руку, а копіє в праву, тричі хрестить копієм проскуру поверх печатки і промовляє:

На спомин Господа Бога й Спаса нашого Ісуса Христа. На спомин Господа Бога й Спаса нашого Ісуса Христа. На спомин Господа Бога й Спаса нашого Ісуса Христа.

І зараз надрізує копієм правий бік печатки і, ріжучи, промовляє:

Як овечку на заколення, ведено Його.

А з лівого боку надрізаючи:

Як агнець непорочний мовчить перед тим, що стриже його.
так і Він не відкриває уст Своїх.

Верхню сторону печатки надрізаючи:

У приниженні Його суд над Ним одбувся.

Нижню сторону печатки надрізаючи:

А про рід Його хто оповість?

Диякон, побожно дивлячись на це Таїнство і орар у руці тримаючи,
при кожному надрізуванні промовляє:

Господеві помолімось.

Після цього промовляє:

Возьми, Владико.

А священник, одрізаючи Святим Копієм з поперечної правої сторони
проскури, виймає Святий Хліб, промовляючи так:

Бо відбирається з землі життя Його.

І кладе його печаткою вниз на Діскос при словах диякона:

Принеси в жертву, Владико.

Перерізує його навхрест, промовляючи так:

Приноситься в жертву Агнець Божий, що бере гріх світовий
за життя світу та спасіння.

І повертає його догори стороною з хрестом.

Диякон промовляє:

Проколи, Владико.

А священник, проколюючи Святий Хліб з правого боку копієм, про-
мовляє:

Один із воїнів копієм проколов Йому ребра, і зараз витекла
кров і вода, і той, що бачив, засвідчив, і свідчення його правдиве.

А диякон, узявши вино й воду, промовляє до священника:

Благослови, Владико, Святе Сполучення.

І, взявши благословення над ними, вливає до Святого Потіру вина, разом і води. Священик, узявши в руки другу проскуру, промовляє:

На честь і пам'ять Преблагословеної Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії. Молитвами Її прийми, Господи, жертву цю в наднебесний Твій жертівник.

Вийнявши часточку, кладе її праворуч Святого Хліба, ближче середини його, промовляючи:

Стала Цариця праворуч Тебе, одягнена в ризи позолочені, прибрана цвітисто.

Тоді, взявши третю проскуру, промовляє:

Чесного Славного Пророка й Предтечі і Хрестителя Йоана.

І, вийнявши першу часточку, кладе її ліворуч Святого Хліба, починаючи перший рядок. Тоді промовляє:

Святих Славних Пророків: Мойсея й Аарона, Іллі і Єлисея, Давида й Єсея, Святих трьох Отроків і Даниїла Пророка і всіх Святих Пророків.

І, вийнявши часточку, кладе її по-під першою по ряду. Тоді промовляє:

Святих Славних і Всехвальних Апостолів Петра й Павла й інших усіх Святих Апостолів.

І так кладе третю часточку, закінчуючи перший рядок. Тоді промовляє:

Святих Отців наших, Святителів: Василя Великого, Григорія Богослова і Йоана Золотоустого, Афанасія й Кирила, Миколая Мирликійського, Макарія Київського, Петра й Олексія Київських, Йони й Филипа Московських, Никити, єпископа Новгородського, Леонтія, єпископа Ростовського, Феодосія, єпископа Чернігівського, Дмитрія, єпископа Ростовського, Інокентія, єпископа Іркутського, Йоасафа, єпископа Білгородського, і всіх Святих Святителів.

І, вийнявши четверту часточку, кладе її біля першої, починаючи другий рядок. Тоді знову промовляє:

Святого Апостола Первомученика й Архидиякона Стефана, Святих Великих Мучеників Дмитрія, Юрія, Феодора Тирона, Феодора Стратилата, Бориса, Гліба і Ігоря, князів Київських, і всіх Святих Мучеників, і Мучениць Фекли, Варвари, Кіріякії, Євфимії й Параскеви, Катерини, і всіх Святих Мучениць.

І, вийнявши п'яту часточку, кладе її під першою, яка є початком другого рядка. Тоді промовляє:

Преподобних і Богоносних Отців наших: Антонія, Євфимія, Савви, Онуфрія, Афанасія Афонського, Антонія і Феодосія Печер-

ських, Сергія Радонежського, Варлаама Хутинського, Іова Почаївського, Афанасія Берестейського, Миколи Луцького, Макарія Канівського, Феодора, князя Острожського, і всіх Преподобних Отців, і Преподобних Матерів: Пелагії, Феодосії, Настасії, Євпраксії, Февронії, Феодулії, Євфросинії, Марії Єгипетської, Юліанії, княжни Ольшанської, і всіх Святих і Преподобних Матерів.

І так, вийнявши шосту часточку, кладе її під другою, закінчуючи другий рядок. Після цього промовляє:

Святих і Чудотворців, Безсрібників Козьми й Даміяна, Кира й Йоана, Пантелеймона й Ермолая, і всіх Святих Безсрібників.

І, виймаючи сьому часточку, кладе її зверху, починаючи третій рядок. Тоді знову промовляє:

Святих і Праведних Богоотців Йоакима й Анни; і Святого якого храм, і Того, якого день; Святих Рівноапостольних Мефодія й Кирила, Учителів Словянських; Святого Рівноапостольного Великого Князя Володимира і всіх Святих. Молитвами їх зглянься на нас, Боже.

І кладе восьму часточку під першою по ряду. Ще до цього промовляє:

Святого Отця нашого Василя Великого, Архиепископа Кесарії Кападокійської.

І так, вийнявши дев'яту часточку, кладе її в кінці третього рядка, закінчуючи його. Тоді, взявши четверту проскуру, промовляє:

Помяни, Владико Чоловіколюбний, усяке єпископство православних, і Владика нашого, Блаженнішого Митрополита Діонісія, і Владика нашого, Преосвященнішого Єпископа (імя), чесне пресвітерство, во Христі дияконство і весь священничий чин; (якщо в монастирі) архимандрита або ігумена (імя), братію і співслужителів наших, священників, дияконів та всю братію нашу, яких Ти із Твого милосердя покликав до причетности з Тобою, Всеблагий Владико.

Тоді поминає владу, так промовляючи:

Помяни, Господи, правлячу владу нашу і Христолюбиве військо.

І виймає часточку.

І, вийнявши часточку, кладе її нижче Святого Хліба.

Тоді поминає живих, яких належить, поіменно, і на кожне імя виймає часточку, промовляючи: Помяни, Господи (імя).

І, вийнявши так часточки, кладе їх нижче Святого Хліба.

Тоді, взявши п'яту проскуру, промовляє:

На спомин і відпущення гріхів святіших патріархів православних і благочестивих царів і благочестивих цариць, блажен-

них криторів Святого Храму цього (якщо в монастирі: Святого Манастира цього).

Тоді священник поминає єпископа, що висвятив його (якщо він покійник) і інших, яких хоче, небіжчиків, поіменно. На кожне імя виймає часточку й промовляє:

Помяни, Господи (імя).

І вкінці промовляє так:

І за всіх, що спочили з надією на воскресення, життя вічне і спільність з Тобою, Чоловіколюбний Господи, православних отців і братів наших.

І виймає часточку. Після цього промовляє:

Помяни, Господи, і мою недостойність і прости мені всяку провину вільну й невольну.

І виймає часточку. І, взявши губку, збирає на Дікос часточки, нижче Святого Хліба, щоб вони лежали твердо і щоб якась не випала. Тоді, взявши диякон кадильницю й поклавши до неї ладану, промовляє до священника:

Благослови, Владико, кадило.

І додає:

Господеві помолімось.

І священник читає молитву кадила:

Кадило Тобі приносимо, Христе Боже наш, як пахощі духовні. Ти ж прийми їх у Свій наднебесний жертівник і пошли нам благодать Пресвятого Твого Духа.

Диякон: Господеві помолімось.

Священик, обкадивши звіздицю, ставить її над Святим Хлібом, промовляючи:

І, прийшовши, звізда стала над тим місцем, де було Дитя.

Диякон: Господеві помолімось.

Священик, обкадивши перший покрівець, накриває Святий Хліб із Дікосом, промовляючи:

Господь оцарився, у величність зодягнувся, зодягнувся Господь у силу й опоясався; бо він утвердив вселенну, не захитається вона. Готовий Престол Твій од того часу; споконвіку Ти еси. Піднесли ріки, Господи, піднесли ріки голоси свої. Піднесуть високо ріки хвилі свої, від шуму вод великих. Чудесні висоти моря; чудесний на висоті Господь. Вельми певні свідчення Твої. Домові Твоєму, Господи, належить святість на довгі дні.

Диякон: Господеві помолімось. Накрий, Владико.

Священик, обкадивши другий покрівець, накриває Святий Потір, промовляючи:

Вкрила небеса сила Твоя, Христе, і хвали Твоєї повна земля.

Диякон: Господеві помолімось. Накрий, Владико.

Священик, обкадивши покров, себто воздұх, і накриваючи одне й друге, промовляє:

Покрий нас покровом крил Твоїх, Господи, віджени від нас усякого ворога й супротивника, утихомир життя наше, Господи, помилуй нас і світ Твій і спаси душі наші, бо Ти Благий і Чоловіколюбєць.

Тоді священик, узявши кадильницю, кадить Жертівник, тричі промовляючи:

Благословен Бог наш, що така воля Його, слава Тобі.

А диякон кожного разу промовляє:

Завжди, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

І обидва побожно вклоняються тричі.

Тоді диякон промовляє:

За предложені Дорогоцінні Дари Господеві помолімось.

Священик, узявши кадильницю, читає молитву предложения:

Боже, Боже наш, Ти послав Хліб Небесний, поживу всьому світові, Господа нашого і Бога Ісуса Христа, Спаса Ізбавителя і Благадавця, що благословляє й освячує нас; Сам благослови це предложения і прийми його в наднебесний Твій жертівник. Як Благий і Чоловіколюбєць, помяни тих, що принесли, і тих, за кого принесено, і нас неосудженими збережи в Святій відправі Божественних Твоїх Таїн. Бо святиться й прославиться Найчестіше й Величне імя Твое, Отця й Сина і Святого Духа, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

І тоді чинить там відпуст, так промовляючи:

Слава Тобі, Христе Боже, Надіє наша, слава Тобі.

Диякон: Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь. Господи, помилуй. Господи, помилуй. Господи, помилуй. Благослови.

Священик проказує відпуст.

Коли неділя:

Що воскрес із мертвих...

Коли ж ні:

Христос Істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, Святого Отця нашого Василя Великого, Архiepіскопа Кесарії Кападокійської, і всіх Святих, помилує і спасе нас, яко Благий і Чоловіколюбєць.

Диякон: Амінь.

Диякон після відпусту кадить Святий Жертівник. Потім одходить і кадить навкруги Святого Престолу, на зразок хреста, промовляючи:

У гробі тілом, у пеклі душею, яко Бог, а в раю з розбійником і на престолі був Ти, Христе, з Отцем і Духом, усе наповняючи, як Необмежений.

Потім псалом 50.

І, обкадивши Вівтар і всю церкву, знову входить у Святий Вівтар і, обкадивши ще раз Святий Престол та священника, відкладає кадильницю на її місце, а сам підходить до священника. І, ставши разом перед Святим Престолом, вклоняються тричі, молячись про себе і промовляючи:

Царю Небесний, Утішителю, Духу правди, що всюди єси й усе наповняєш, Скарбе добра й життя Подавче, прийди й оселися в нас і очисти нас од усякої скверни і спаси, Благий, душі наші.

Слава на висоті Богу, і на землі спокій, між людьми благовоління.

Слава на висоті Богу, і на землі спокій, між людьми благовоління.

Господи, відкриєш уста мої, і уста мої повідають хвалу Твою.

Тоді священник цілує Євангелію, а диякон Святий Престол. Потім диякон, схиливши голову перед священником і тримаючи оран трьома пальцями правої руки, промовляє:

Час правити Господеві. Владико, благослови.

Священик, благословляючи його, промовляє:

Благословен Бог наш завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Диякон: Помолися за мене, Владико святий.

Священик: Господь нехай направить стопи твої.

І знов диякон: Помяни мене, Владико святий.

Священик: Нехай помяне тебе Господь Бог у царстві Своїм завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Диякон: Амінь.

І, вклонившись, виходить північними дверима, бо Святі Двері до Входу не відчиняються. І, ставши на звичайному місці, проти Святих Дверей, вклоняється побожно тричі, про себе промовляючи:

Господи, відкриєш уста мої, і уста мої повідають хвалу Твою.

І потім починає промовляти:

Благослови, Владико.

І починає священник:

Благословене Царство...

Треба знати, що коли священник править без диякона, то в Проскомідії дияконових слів, а на Літургії перед Євангелією, і в відповідь на „Благослови, Владико“ і „Проколи, Владико“ і „Час правити“ нічого не промовляє, тільки виголошує ектенії і все по черзі. А коли кілька священників

правлять собором, то Проскомідію повинен правити тільки один священик, промовляти те, що написано, а інші нехай нічого не промовляють.

Знай, що ця Божественна Літургія Великого Василя не завжди правиться, але в час назначений, себто в неділі Великого Посту (крім Вербної Неділі), і в Святий Великий Четвер, і в Велику Суботу, і в навечіря Різдва Христового та Богоявлення, і в день Свята Святого Василя. Пояснення ж і порядок цієї Служби Божої ті самі, що й Святого Йоана Золотоустого.

**БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ СВЯТОГО ОТЦЯ НАШОГО
ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО.**

Диякон: Благослови, Владико.

Священик: Благословене Царство Отця й Сина і Святого
Духа, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Диякон: У спокої Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За спокій з неба й спасіння душ наших Господеві помолі-
мось.

Співці: Господи, помилуй.

За спокій усього світу, за добрий стан Святих Божих Цер-
ков та зеднання всіх Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За Святий Храм цей і тих, що з вірою, побожністю та стра-
хом Божим входять до нього, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За Владику нашого, Блаженнішого Митрополита Діонісія,
і Владику нашого, Преосвященнішого Єпископа (імя правлячого
Єпископа), чесне пресвітерство, во Христі дияконство, за весь
причет і народ Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За правлячу владу нашу й усе Христолюбиве військо Госпо-
деві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За місто це (або: село це, або: за Святий Манастир цей),
всяке місто і край, і за тих, що з вірою живуть у них, Господеві
помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За добре поліття, за врожай плодів земних та за часи спо-
кійні Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За тих, що водою чи суходолом подорож справляють, за недужих, знеможених, увязнених, і за спасіння їх Господеві помолімося.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб визволитися нам од усякої журби, гніву та недолі, Господеві помолімося.

Співці: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословену, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма Святими помянувши, самі себе й один одного і все життя наше Христу Богові доручімо.

Співці: Тобі, Господи.

Священик читає про себе молитву першого антифону:

Господи Боже наш, Твоя сила несказанна і слава незбагненна. Твоя милість безмірна і любов до людей невимовна. Сам, Владико, з милосердя Твого зглянься на нас і на Святий Храм цей і подай нам і тим, що моляться з нами, багату милість Твою і щедрість Твою.

Уголос:

Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

І співають перший антифон.

Диякон, вклонившись, сходить із свого місця і стає перед образом Христовим, тримаючи орар трьома пальцями правої руки.

А після антифону диякон стає на звичайному місці і, вклонившись, промовляє:

Ще й ще в спокої Господеві помолімося.

Співці: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословену, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма Святими помянувши, саме себе й один одного, і все життя наше Христу Богові доручімо.

Співці: Тобі, Господи.

Молитва другого антифону:

Господи Боже наш, спаси людей Твоїх і благослови насліддя Твое, повноту Церкви Твоєї збережи, освяти тих, що

люблять красу дому Твого, їх прослав Божественною Твоєю силою і не остав нас, що надіємось на Тебе.

Уголос:

Бо Твоя влада і Твое єсть царство і сила і слава, Отця й Сина і Святого Духа, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

І співають другий антифон. А диякон чинить так, як і за першої молитви.

Потім диякон:

Ще й ще в спокої Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословену, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма Святими помянувши, самі себе й один одного, і все життя наше Христу Богові доручимо.

Співці: Тобі, Господи.

Молитва третього антифону:

Ти, що дарував нам ці спільні та згідні молитви і обіцяв зволити прохання двох або трьох, що згодяться в імя Твое, Ти й нині прохання слуг Твоїх на пожиток їм прийми, подаючи нам у цьому віці розуміння Твоєї правди і в майбутньому життя вічне даруючи.

Уголос:

Бо Ти Благий і Чоловіколюбний Бог еси, і Тобі славу віддаємо, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас, і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Тут одчиняються Святі Двері для Малого Входу.

Коли співають третій антифон або Блаженства (якщо неділя) і дійдуть до „Слава“, священник і диякон, ставши перед Святим Престолом, вклоняються тричі. Тоді священник, узявши Святу Євангелію, подає її дияконові, і йдуть справа по-за Престолом; і, вийшовши північними дверима, з ставниками попереду, творять Малий Вхід; ставши на звичайному місці, схилиють обидва голови. І, як промовить диякон: Господеві помолімось, священник про себе читає молитву Входу.

Молитва Входу:

Владико, Господи Боже наш, що встановив на небесах чини й воїнства Ангелів і Архангелів служити славі Твоїй, вчини, щоб з нашим входом і вхід Святих Ангелів одбувся, щоб разом із

нами служили вони й прославляли Твоє милосердя, бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Після ж молитви промовляє диякон до священика, вказуючи правою рукою на схід та трьома пальцями орар тримаючи:

Благослови, Владико, Святий Вхід.

Священик, благословляючи, промовляє:

Благословен Вхід Святих Твоїх завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Потім диякон подає священикові Євангелію, і священик цілує Євангелію. А як скінчиться останній тропар, виходить диякон на середину і, ставши перед священиком, підносить трохи руки та, показуючи Святу Євангелію, вголосить:

Премудрість, станьмо просто.

Після цього, вклонившись, диякон, а за ним священик, входять у Святий Вівтар, і диякон кладе Святу Євангелію на Святий Престол, а співці співають:

Прийдіте, поклонімося й припадім до Христа. Спаси нас, Сину Божий, дивний у святині, які співаємо Тобі: Алілуя (один раз).

Якщо неділя:

що воскрес еси із мертвих, які співаємо Тобі: Алілуя.

Якщо ж є інший день, то проказується відповідно до дня.

Потім звичайні тропарі. А священик читає таку молитву.

Молитва Трисвятого:

Боже Святий, Ти в святині спочиваєш, Тебе трисвятим голосом Серафими оспівують і Херувими славлять, і всі Небесні Сили Тобі поклоняються. Ти все з небуття до існування привів, сотворив чоловіка на образ Свій і подобу, і всякими його приоздобив дарами. Тому, хто просить, даєш Ти премудрість і розум, не погорджуєш грішником, а для спасіння покуту встановляєш. Ти сподобив нас, смиренних і недостойних рабів Твоїх, і в цю годину стояти перед славою Святого Твого Жертівника і належно Тобі поклоніння й хвалу приносити. Сам, Владико, прийми із грішних уст наших Трисвяту Пісню і зглянься на нас милосердям Твоїм, прости нам усяку провину вільну й невольну, освяти наші душі й тіла і дай нам побожно служити Тобі по всяк день життя нашого, молитвами Пресвятої Богородиці і всіх Святих, що від віку Тобі угодні були.

Коли ж співці дійдуть до останнього тропаря, промовляє диякон до священика, схиливши голову й трьома пальцями орар у руці тримаючи:

Благослови, Владико, час Трисвятого.

Священик, благословляючи його, промовляє:

Бо Ти Святий еси, Боже наш, і Тобі славу віддаємо, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас.

Коли ж скінчиться тропар, підходить диякон до Святих Дверей і, вказуючи орарем, спершу на образ Христа, промовляє:

Господи, спаси благочестивих і вислухай нас.

Потім, показуючи на тих, що стоять зовні, виголошує:

І на віки вічні.

Співці: Амінь.

Коли ж співають Трисвяте, і самі вони, священик і диякон, проказують Трисвяте, тричі перед Святим Престолом вклоняючись.

Тоді промовляє диякон до священика:

Накажи, Владико.

І йдуть до горнього престолу, а священик, ідучи, промовляє:

Благословен, хто йде в ім'я Господнє.

Диякон: Благослови, Владико, горній престол.

Священик: Благословен еси на престолі слави Царства Твого, Ти, що сидиш по-над Херувимами завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

(Треба знати, що священикові не подобає сходити на горній престол, ані сидіти на ньому, а сидіти збоку горнього престолу, на південь од нього.)

Після Трисвятого диякон, ставши перед Святими Дверима, промовляє:

Будьмо уважні.

Священик виголошує: Мир усім.

І читець промовляє: І духові твоєму.

І знову диякон: Премудрість.

І читець: прокимен, псалом Давида.

Після цього диякон: Премудрість.

І читець: заголовок Апостола: Діянь Святих Апостолів читання або: Соборного Послання Святого Апостола Якова, або: Петра читання. або: До Римлян, або: до Коринфян, або: до Галатів Послання Святого Апостола Павла читання.

І знову диякон: Будьмо уважні.

А поки читається Апостол, диякон, узявши кадильницю й ладан, підходить до священика і, прийнявши від нього благословення, кадить навкруги Святий Престол і весь Вівтар, і священика.

Після ж Апостола промовляє священик: Мир тобі.

Читець: І духові твоєму.

Диякон: Премудрість.

Читець: Алілуя.

А священик, стоячи перед Святим Престолом, проказує таку молитву:

Молитва перед Євангелією:

Осяй у серцях наших, Чоловіколюбний Владико, Богопознання Твого нетлінне світло і очі розуму нашого розкрий на розуміння Євангельської Твоєї науки. Дай нам страх блаженних заповідів Твоїх, щоб, тілесні пристрасті подолавши, опровадили ми духовне життя та угодно Тобі все думали й чинили. Бо Ти еси Світло душ і тіл наших, Христе Боже, і Тобі славу віддаємо з Передвічним Твоїм Отцем і Всесвятим і Благим і Животворчим Твоїм Духом, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

А дякон, одклавши кадильницю на звичайне місце, підходить до священника і, схиливши перед ним голову, тримаючи орар крайніми пальцями й указуючи на Святу Євангелію, промовляє:

Благослови, Владико, благовістителя Святого Апостола і Євангелиста (імя).

Священик, благословляючи його, промовляє:

Бог, молитвами Святого, Славного, Всехвального Апостола і Євангелиста (імя) нехай дасть Тобі слово благовістити силою великою для сповнення Євангелії улюбленого Сина Свогого, Господа нашого Ісуса Христа.

І подає йому Святу Євангелію.

А дякон, промовивши: „Амінь” і вклонившись перед Святою Євангелією, приймає її і, вийшовши Святими Дверима (з ставниками попереду), стає на амвоні або на призначеному місці. А священник, стоячи перед Святим Престолом, обличчям на захід, виголошує:

Премудрість, станьмо просто, вислухаймо Святої Євангелії.

Потім:

Мир усім.

Народ: І духові твоєму.

Дякон: Від (імя) Святої Євангелії читання.

Співці: Слава Тобі, Господи, слава Тобі.

Священик: Будьмо уважні.

А якщо є два дякони, то один нехай промовляє:

Премудрість, станьмо просто...

Так само і:

Будьмо уважні.

Після ж Євангелії промовляє священник:

Мир Тобі, що благовіствуєш.

Співці: Слава Тобі, Господи, слава Тобі.

І дякон, дійшовши до Святих Дверей, оддає Святу Євангелію священникові, і знову зачинаються Святі Двері. Дякон, ставши на звичайному місці, починає так:

Промовмо всі з усієї душі, і з усього нашого розуміння промовмо.

Співці: Господи, помилуй.

Господи Вседержителю, Боже отців наших, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

Співці: Господи, помилуй.

Помилуй нас, Боже, з великої милости Твоєї, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Щира молитва:

Господи Боже наш, щиру цю молитву приймай від рабів Твоїх і помилуй нас з великої милости Твоєї, і щедрість Твою пошли на нас і на всіх людей Твоїх, що ждуть од Тебе багатой милости.

Ще молимося за Владику нашого, Блаженнішого Митрополита Діонісія, і за Владику нашого, Преосвященнішого Єпископа (імя правлячого Єпископа), і за всю во Христі братію нашу.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Ще молимося за правлячу владу нашу і за все Христолюбиве військо.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Ще молимося за братів наших, священників, священномонахів і все во Христі братство наше.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Ще молимося за блаженних і повікнезабутніх святіших патріархів православних і благочестивих царів і благовірних цариць і ктиторів святого храму цього (якщо в монастирі: Святого Манастиря цього) і всіх отців і братів раніше спочилих, що тут і повсюди лежать, православних.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Ще молимося за тих, що дари приносять і добро діють у Святому й Всечесному Храмі цьому, за тих, що працюють, співають, і за всіх присутніх людей, що ждуть од Тебе великої й багатой милости.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Священик (уголос): Бо Ти Милостивий і Чоловіколюбний Бог еси, і Тобі славу віддаємо, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Якщо буде приношення за спочилих, то дякон або священик проказує оцю екстенію.

Помилуй нас, Боже, з великої милости Твоєї, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Ще молимося за спокій душ спочилих рабів Божих (імена) і за відпущення їм усякої провини вільної і невольної.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Щоб Господь оселив душі їх, де праведні спочивають.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Милости Божої, Царства Небесного й одпущення гріхів їх у Христа, Безсмертного Царя й Бога нашого, просімо.

Співці: Подай, Господи.

Диякон: Господеві помолімося.

Співці: Господи, помилуй.

Священик: Боже духів і всього тілесного, Ти смерть переміг і силу диявола знищив, і життя світові Твоєму подав. Сам, Господи, упокой душі спочилих рабів Твоїх (імена) у місці світлім, у місці квітучім, у місці спокою, де нема ні недуги, ні журби, ні зідхання. Усякий гріх, що вчинили вони словом, чи ділом, чи думкою, як Милосердний і Чоловіколюбний Бог, прости. Бо нема людини, що б жила й не згрішила. Ти бо Один без гріха, правда Твоя — правда вічна, і слово Твоє істина.

Уголос: Бо Ти воскресення, життя й спокій спочилих рабів Твоїх (імена), Христе Боже наш, і Тобі славу віддаємо з Передвічним Твоїм Отцем і з Пресвятим і Милосердним і Животворчим Твоїм Духом, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Диякон: Що готуетесь до Святого Хрещення, помоліться Господеві.

Співці: Господи, помилуй.

Вірні, за тих, що до Святого Хрещення готуються, помолімося, щоб Господь помилював їх.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб просвітив їх словом істини.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб одкрив їм Євангелію правди.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб приєднав їх до Святої Своєї Соборної Апостольської Церкви.

Співці: Господи, помилуй.

Спаси, помилуй, заступи і охорони їх, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Що готуєтесь до Святого Хрещення, голови ваші перед Господом схиліте.

Співці: Тобі, Господи.

Молитва за тих, що готуються до Святого Хрещення:

Господи, Боже наш, що на небі живеш і на всі діла Твої поглядаєш, зглянься на рабів Твоїх, що готуються до Святого Хрещення і голови свої перед Тобою схилили, і дай їм ярмо легке, учини їх гідними членами Святої Твоєї Церкви і сподоби їх купелі відродження, відпущення гріхів і одежі нетління для познання Тебе, Істинного Бога нашого.

Уголос: Щоб і вони з нами славили Пречесне й Величне імя Твоє, Отця й Сина і Святого Духа, нині й повсякчас, і на віки вічні.

Співці: Амінь.

І священник розгортає антимінс.

Диякон промовляє:

Усі, що готуєтесь до Святого Хрещення, вийдіте.

А як єсть другий диякон, то виголошує й той:

Що готуєтесь до Святого Хрещення, вийдіте.

І знову перший:

Усі, що готуєтесь до Святого Хрещення, вийдіте.

Щоб із тих, хто готується до Святого Хрещення, нікого не залишалось, тільки вірні, ще й ще в спокої Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Якщо єсть тільки один диякон, або священник править без диякона, тоді так промовляє:

Усі, що готуєтесь до Святого Хрещення, вийдіте; що готуєтесь до Святого Хрещення, вийдіте; усі, що готуєтесь до Святого Хрещення, вийдіте; щоб із тих, хто готується до Святого Хрещення, ніхто не залишався, тільки вірні, ще й ще в спокої Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Перша молитва за вірних після розгортання антимінсу:

Ти, Господи, показав нам цю велику тайну спасіння; Ти сподобив нас, смиренних і недостойних рабів Твоїх, стати служителями Святого Твогого жертівника; Ти силою Святого Твогого Духа вчинив нас гідними служби цієї, щоб ми, неосудно ставши перед святою славою Твоею, принесли Тобі жертву хвали; Ти бо дієш усе в усьому. Дай, Господи, щоб наша жертва і за

гріхи наші і за людську несвідомість була вгодна й приємна перед Тобою.

Поки священик молиться, диякон (якщо є) проказує оцю екстенію по-за віттарем:

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Диякон: Премудрість.

Священик уголос: Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Диякон: Ще й ще в спокої Господеві помолімся.

Співці: Господи, помилуй.

Коли священик один править, то дальших прохань не проказує.

За спокій з неба і спасіння душ наших Господеві помолімся.

Співці: Господи, помилуй.

За спокій усього світу, за добрий стан Святих Божих Церков та за зеднання всіх Господеві помолімся.

Співці: Господи, помилуй.

За Святий Храм цей і тих, що з вірою, побожністю та страхом Божим входять до нього, Господеві помолімся.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб визволитися нам од усякої журби, гніву та недолі, Господеві помолімся.

Співці: Господи, помилуй.

Друга молитва за вірних:

Боже, що в милості й милосерді навістив Ти смирення наше, поставив нас, смиренних і грішних і недостойних рабів Твоїх, перед Святою славою Твоєю служити святому жертівникові Твоєму. Зміцни нас силою Святого Твого Духа для служби цієї і дай нам слово розкритими устами нашими отверто призивати благодать Святого Твого Духа на Дари, що мають бути принесені.

Диякон (якщо його нема, проказує священик):

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Диякон: Премудрість.

Входить диякон північними дверима.

Священик у голос: Щоб під Твоєю владою завжди охорону маючи, ми Тобі славу віддавали, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

І відчиняються Святі Двері.

Тоді, поки співають Херувимську Пісню, диякон, узявши кадильницю й поклавши ладану, підходить до священика і, прийнявши благословення від нього, кадить навкруги Святий Престол і весь Вівтар та іконостас, а потім священика, співців і народ, проказує 50. псалом і тропарі побожні, скільки хоче. А священик проказує про себе таку молитву:

Ніхто з тих, що звязані тілесними пристрастями й утіхами, не достойний приходить, або наближатися, або служити Тобі, Царю слави. Бо служити Тобі — річ велика і страшна навіть для Самих Сил Небесних. А проте, з невимовної і безмірної Твоєї любови до людей Ти сам непорушно і незмінно став людиною і Архиреем нашим став та, як Владика всього, доручив нам Святу відправу Богослужбової цієї і Безкровної Жертви. Бо Ти Єдиний, Господи Боже наш, володієш небесним і земним, Ти, на Престолі Херувимському носимий, Ти, Серафимів Господь і Цар Ізраїльський, Ти Єдиний Святий і в святині спочиваєш. Молю ж я Тебе, Єдиного, Милосердного й Ласкавого, зглянься на мене, грішного й нікчемного раба Твого, і очисти мою душу й серце від сумління лукавого і силою Святого Твого Духа мене, що сподобився благодаті священства, учини гідним стати перед цим Твоїм Святим Престолом та священнодіяти Святе й Пречисте Твоє Тіло й Дорогоцінну Кров. Бо до Тебе приходжу, схиливши мою голову, і Тобі молюся: не відвертай лица Твого від мене й не виключай мене із слуг Твоїх, а сподоби, щоб ці Дари приніс Тобі я, грішний і недостойний раб Твій. Бо Ти еси Той, що приносиш жертву, і Принесений, Той, що приймаєш, і Роздаваний, Христе Боже наш, і Тобі славу віддаємо з Передвічним Твоїм Отцем і Пресвятим і Благим і Животворчим Твоїм Духом, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Після ж молитви та кадіння священик та диякон, ставши перед Святим Престолом, проказують Херувимську Пісню тричі; і кожний раз, скінчивши, вклоняються один раз.

Священик: Ми Херувимів таємно з себе уявляємо і Животворчій Тройці Трисвятую Пісню співаємо. Відкладімо нині всякі життєві турботи.

Диякон: Піднімімо ж ми Царя всіх, що Його, як Переможця, Ангельській чини несуть невидимо. Алілуя, алілуя, алілуя.

А оце співається лише в Великий Четвер:

Вечері Твоєї Тайної, Сину Божий, причасником мене сьогодні прийми; бо ворогам Твоїм Тайни не розповім і цілування не дам Тобі, як Юда, але, як розбійник, визнаю Тебе: помяни мене, Господи, у Царстві Твоїм.

У Велику ж Суботу співається:

Нехай мовчить усяке тіло людське, і нехай стоїть зо страхом і трепетом і ні про що земне не помишляє; бо Цар тих, що царствують, і Господь тих, що панують, приходять у жертву себе принести і дати Себе на поживу вірним.

Перед Ним ідуть хори ангелів з усяким начальством і владою, многоокії Херувими і шестокрилі Серафими, лица закриваючи і співаючи пісню: алілуя, алілуя, алілуя.

Потім одходять до жертівника (диякон попереду), і священник кадить Святощі, про себе молячись:

Боже, очисти мене грішного.

Диякон промовляє до священника:

Возьми, Владико.

Священик, узявши возд'ух, кладе на ліве плече диякона, промовляючи: Здійміте руки ваші до Святині і благословіте Господа.

Потім, узявши Святий Діскос, ставить на голову диякона з усякою увагою й побожністю; на одному з пальців правої руки тримає диякон також кадильницю. А сам священник бере до рук Святий Потір, і виходять обидва північними дверима, молячися, з ставниками попереду.

Диякон промовляє:

Владика нашого, Блаженнішого Діонісія, Митрополита Варшавського й усїєї Польщі, Священноархимандрита Почаївсько-Успенської Лаври, і Владика нашого, Преосвященнішого Єпископа (імя правлячого Єпископа), нехай помяне Господь Бог у Царстві Своему завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Далі священник:

Пресвітлу Річ Посполиту Польську, Високий Уряд і Христолюбиве Військо її нехай помяне Господь Бог у Царстві Своему завжди, нині й повсякчас, і на віки вічні.

Ктиторів і добродійців Святого Храму цього і всіх вас, православних християн, нехай помяне Господь Бог у Царстві Своему завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Так нехай промовляє, якщо, окрім диякона, править один священник. Якщо ж кілька священників править, нехай так промовляють:

Диякон:

Владика нашого, Блаженнішого Діонісія, Митрополита Варшавського й усїєї Польщі, Священноархимандрита Почаївсько-Успенської Лаври, і Владика нашого, Преосвященнішого Єпи-

скопа (імя правлячаго Епіскапа), нехай помяне Господь Бог у Царстві Своему завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Перший священник:

Пресвітлу Річ Посполиту Польську, Високий Уряд і Христолюбиве Військо її нехай помяне Господь Бог у Царстві Своему завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Другий священник:

Ктиторів і доброчинців Святого Храму цього нехай помяне Господь Бог у Царстві Своему завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Третій священник; а як його нема, то знову перший:

Усіх вас, православних християн, нехай помяне Господь Бог у Царстві Своему завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

А диякон, увійшовши в Святі Двері, стоїть праворуч, і коли священник входить, промовляє до нього диякон:

Нехай помяне Господь Бог священство твоє в Царстві Своему.

І священник до нього:

Нехай помяне Господь Бог священнодияконство твоє в Царстві Своему завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

І священник ставить Святий Потір на Святий Престол; узявши ж Святий Діскос з голови диякона, ставить і його на Святий Престол, промовляючи:

Благообразний Йосиф, з дерева знявши Пречистее Тіло Твоє, плащеницею чистою обгорнув і, пахощами покривши, у гробі новім положив.

У гробі тілом, у пеклі душею, яко Бог, а в раю з розбійником і на престолі був Ти, Христе, з Отцем і Духом, усе наповнюючи, як Необмежений.

Як життя Носитель, від раю поправді красніший і від усякої палати царської Світліший, явився, Христе, Гріб Твій — джерелом воскресення.

Потім, знявши покрівці з Святого Діскосу і Святого Потіру, кладе їх по одному боці Святого Престолу; знявши ж воздұх із плеча дияконового, накриває ними Святощі, промовляючи:

Благообразний Йосиф, з дерева знявши Пречистее Тіло Твоє, плащеницею чистою обгорнув і, пахощами покривши, у гробі новім положив.

І, взявши з руки дияконової кадильницю, обкаджує Святощі тричі, промовляючи:

Ущаслив, Господи, ласкою Твоею Сіон, і хай збудовані будуть стіни Єрусалимські. Тоді уподобаєш жертву правди, принесення та цілопалення; тоді покладуть на вівтар Твій тельців.

І, віддавши кадильницю, промовляє до диякона, схиливши голову:

Помяни мене, брате й співслужителю.

А диякон до нього:

Нехай помяне Господь Бог священство твоє в Царстві
Своєму.

Тоді й диякон, схиливши також голову й трьома пальцями правої
руки орар тримаючи, промовляє до священника:

Помолися за мене, Владико святий.

І священник:

Дух Святий найде на тебе, і сила Вишнього окрие тебе.

І диякон:

Той самий Дух сприятиме нам у всі дні життя нашого.

І ще раз він:

Помяни мене, Владико святий.

І священник:

Нехай помяне Тебе Господь Бог у Царстві Своєму завжди,
нині й повсякчас і на віки вічні.

І диякон, промовивши: „Амінь“ і поцілувавши праву руку священника,
виходить північними дверима і, ставши на звичайному місці, промовляє:

Доповнімо молитву нашу Господеві.

Співці: Господи, помилуй.

За предложені Дорогоцінні Дари Господеві помолімося.

Співці: Господи, помилуй.

За Святий Храм цей і тих, що з вірою, побожністю та стра-
хом Божим входять до нього, Господеві помолімося.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб визволитися нам од усякої журби, гніву та недолі, Го-
сподеві помолімося.

Співці: Господи, помилуй.

Молитва приношення, після перенесення Божественних Дарів на Свя-
тий Престол, що її священник про себе проказує:

Господи Боже наш, що сотворив нас і до цього життя при-
вів; що показав нам путі до спасіння, дарував нам обявлення
Таїн Небесних; Ти бо поставив нас на цю службу силою Духа
Твойого Святого. Благоволи, Господи, щоб були ми служителями
Нового Твойого Заповіту, слугами святих Твоїх Таїн; прийми
нас, що наближаємось до святого Твойого жертівника, з великої
милости Твоєї, щоб були ми достойні приносити Тобі цю словес-
ну й безкровну жертву за наші гріхи та за несвідомість людську.
Прийнявши її, як пахоці, у святий і наднебесний і мислений Твій
жертівник, пошли нам благодать Святого Твойого Духа. Зглянься
на нас, Боже, і поглянь на цю нашу службу, і прийми її, як прий-

няв Ти дари Авеля, жертви Ноя, жертви всеплідні Авраама, священні жертви Мойсея і Аарона, мирні жертви Самуїла. Як прийняв Ти від Святих Твоїх Апостолів цю істинну службу, так і з рук нас грішних прийми ці дари, Господи, з милосердя Твого, щоби ми, сподобившись служити непорочно святому Твоєму жертвникові, здобули нагороду вірних і мудрих домоправителів у страшний день Твоєї праведної відплати.

Диякон: Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Дня всього звершеного, святого, спокійного й безгрішного у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Ангела спокою, вірного провідника, охоронителя душ і тіл наших, у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Прощення й одпущення гріхів та провин наших у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Добра й пожитку для душ наших, і для світу спокою у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Щоб решту життя нашого в спокої та покуті скінчити, у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Християнського кінця життя нашого, безболізного, бездоганного, спокійного, і доброї відповіді на Страшному Суді Христовому просімо.

Співці: Подай, Господи.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословену, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма Святими помянувши, самі себе й один одного, і все життя наше Христу Богові доручімо.

Співці: Тобі, Господи.

Священик (уголос): Милосердям Єдинородного Сина Твого, що з Ним благословен еси, з Пресвятим і Благим і Животворчим Твоїм Духом, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Священик: Мир усім.

Співці: І духові твоєму.

Диякон: Возлюбімо один одного, щоб однодушно визнавати.

Співці: Отця й Сина і Святого Духа, Тройцю Одноістотну й Неподільную.

І священник вклоняється тричі, про себе промовляючи:

Возлюблю Тебе, Господи, кріпосте моя; Господь — твердиня моя й пристановище моє (тричі).

І цілує Святощі так, як вони покриті, спершу поверх Святого Діскосу, потім поверх Святого Потіру і край Святого Престолу перед собою. Якщо ж правлять два священники або більше, то й усі вони цілують Святощі і один одного в плече. А настоятель промовляє: Христос серед нас, і той, що поцілував, відповідає: **І єсть, і буде.**

Диякони також, якщо їх буде два або три, цілують кожний свій орап, там, де знак хреста, і один одного в плече, промовляючи те саме, що й священники. Також і диякон вклоняється на місці, де стоїть, цілує свій орап там, де знак хреста, і так виголошує:

Двері, двері. У премудрості будьмо уважні.

А священник підносить воздух і держить над Святими Дарами. Якщо ж і інші священники правлять, то також підносять святий воздух і держать над Дарами, підіймаючи та опускаючи його, і про себе, так само як і народ, Символ Віри проказуючи:

Вірую в Єдиного Бога Отця, Вседержителя, Творця неба й землі, всього видимого і невидимого. І в Єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Єдинородного, від Отця рожденного перше всіх віків, Світло від Світла, Бога Істинного від Бога Істинного, рожденного, несотвореного, Одноістотного з Отцем, через Якого все сталося. Він для нас, людей, і для нашого спасіння з небес зійшов і тіло прийняв од Духа Святого й Марії Діви, і стався людиною. І розпятий був за нас при Понтійському Пилаті, і страждав, і був похований. І воскрес у третій день, як було написано. І вознісся на небо, і сидить праворуч Отця. І знову прийде у славі судити живих і мертвих, і Царству Його не буде кінця. І в Духа Святого, Господа, Животворчого, що від Отця походить, що з Отцем і Сином рівнопоклоняємий і рівнославимий, що говорив через Пророків. Во Єдину, Святу, Соборну й Апостольську Церкву. Визнаю одне хрещення на відпущення гріхів. Чекаю воскресення мертвих і життя будучого віку. Амінь.

Диякон: Станьмо добре, станьмо з страхом. Будьмо уважні, щоб у спокої Святу Жертву приносити.

Співці: Милість спокою, жертву хвали.

А священник, знявши воздух з Святощів і поцілувавши його, кладе на одне місце, промовляючи: „Благодать Господа“. А диякон, вклонившись,

входить у Святий Вівтар і, взявши ріпиду, побожно обвіває Святощі. Якщо нема ріпиди, чинить це одним покрівцем.

Священик виголошує: Благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога і Отця і спільність Святого Духа нехай буде зо всіма вами.

Співці: І з духом твоїм.

Священик: До неба піднесімо серця.

Співці: Маємо до Господа.

Священик: Принесімо подяку Господеві.

Співці: Достойно і праведно єсть поклонитися Отцю й Синові і Святому Духові, Тройці Одноістотній і Неподільній.

А священик, схилившись, молиться про себе:

Суций, Владико, Господи Боже, Отче Вседержителю, поклоняємий. Достойно поправді і праведно і належно величі святости Твоєї Тебе хвалити, Тебе в піснях славити, Тебе благословити, Тобі поклонитися, Тобі подяку приносити, Тебе прославляти, єдиного поправді суцього Бога, і серцем сокрушеним і духом смирення Тобі приносити цю словесну службу нашу, Ти бо дарував нам познання Твоєї істини. І хто зможе висловити сили Твої, голосними вчинити всі хвали Твої або оповісти всі чудеса Твої повсякчасно; Владико всіх, Господи неба й землі і всього творіння видимого й невидимого, що сидиш на престолі слави і на безодні поглядаєш! Безначальний, Невидимий, Незбагненний, Необмежений, Незмінний, Отче Господа нашого Ісуса Христа, Великого Бога і Спасителя, Надії нашої. Він єсть образ Твоєї Благости, печать рівнообразна, що в Собі Тебе, Отця, показує; Слово Живее, Бог Істинний, Передвічна Премудрість, Життя, Освячення, Сила, Світло Істинне, — через Нього Дух Святий явився; Дух Істини, Дар усиновлення, Запорука майбутнього насліддя, Початок вічних благ, животворча Сила, Джерело освячення; через Нього зміцнюючись, усе словесне й розумне творіння Тобі служить і Тобі повсякчасну віддає славу, бо все служить Тобі. Тебе бо хвалять Ангели, Архангели, Престоли, Господства, Начала, Власті, Сили і багатоокі Херувими; перед Тобою стоять навколо Серафими, шість крил в одного і шість крил в другого: і двома вони покривають обличчя свої, а двома ноги, і двома літаючи, звивають один до одного немовчними устами неперестанно славословлячи.

Уголос:

Пісню перемоги співають, виголошують, викликають і промовляють.

Співці: Свят, Свят, Свят Господь Саваоф. Повне небо і земля слави Твоєї. Осанна на висоті. Благословен, хто йде в ім'я Господнє. Осанна на висоті.

І тут знову диякон, знявши з Святого Діскосу звіздицю, творить над ним знак хреста і, поцілувавши, відкладає її. Потім підходить і стає праворуч і, взявши ріпиду в руки, обмахує тихо й з усякою увагою та страхом Святі Дари, щоб не сіли мухи, ані щось подібне.

Священик молиться про себе:

З цими блаженними силами, Владико Чоловіколюбний, і ми, грішні, виголошуємо і промовляємо: Святий еси і поправді Пресвятий, і безмірна велич святости Твоєї, і праведний еси в усіх ділах Твоїх, бо правдою і судом істинним усе подав Ти нам. Сотворивши бо чоловіка, взявши пил од землі, і вшанувавши Твоїм образом, Ти, Боже, оселив його в солодкім раю, життя безсмертне й вічних благ насолоду за додержання заповідей Твоїх Йому обіцявши. Коли ж він, не послухавши Тебе, Істинного Бога, що сотворив його, та спокушений принадою змія, умиртовлений був своїми власними провинами, Ти, Боже, праведним Твоїм присудом вигнав його з раю у світ цей і повернув у землю, з якої його взято, подаючи йому спасіння через відродження в Самому Христі Твоєму. Бо Ти, Благий, не відвернувся до краю від сотворіння Твойого, що його сотворив, і не забув діл рук Твоїх, але многообразно з милосердя милости Твоєї навістив еси: послав пророків, сотворив чудеса через святих Твоїх, що в кожному поколінні догодили Тобі; промовляв до нас устами рабів Твоїх, пророків, провіщаючи нам спасіння майбутнє; закон дав на поміч; ангелів охоронителями поставив. Коли ж сповнився час, Ти промовив до нас через Самого Сина Твойого, що Ним і віки сотворив. Він, будучи сяєвом слави і образом іпостасі Твоєї, держучи все словом сили Своєї, не вважав за посяг бути рівним Тобі, Богу й Отцю; але, Передвічним Богом будучи, на землі явився і з людьми жив; і, від Святої Діви тіло прийнявши, Він понизив Себе, образ раба прийнявши, ставши подібний до тіла смирення нашого, щоб нас вчинити подібними до образу слави Своєї. Тому бо, що через чоловіка гріх увійшов у світ, а через гріх смерть, Єдинородний Твій Син, що в лоні Твоєму, Бога й Отця, що народився від жони, Святої Богородиці й Приснодіві Марії, що під законом був, благоволив осудити гріх у тілі Своїм, щоб, хто в Адамі вмирає, ожили у Самім Христі Твоїм. І поживши в цьому світі, давши заповіді спасенні, відвернувши нас од омани ідолюської, Він привів до познання Тебе, Істинного Бога й Отця, при-

дбавши собі в нас людей вибраних, священство царське, народ святий, і очистивши водою і освятивши Духом Святим, Він віддав Себе як викуп за смерть, в якій держано нас, на гріх проданих. І, через хрест до пекла зійшовши, щоб усе Собою наповнити, знищив муки смерті; і, воскресши в третій день і проложивши кожному чоловікові путь до воскресення з мертвих, бо не можна було, щоб у тлінні Начальник життя вдержаний був, Він став початком померлих, перворіднем із мертвих, щоб бути Самому всім, першим серед усіх. І, зійшовши на небеса, Він сів праворуч величі Твоєї на висотах; Він і прийде віддати кожному по ділах його. Нам же залишив Він на спомин Свого спасенного страждання те, що ми положили перед ним по Його заповідям; бо, коли Він мав вийти на вільну, і славу, і животворчу Свою смерть, у ніч, коли віддав Себе за життя світу, взяв хліб у Святі Свої і Пречисті руки і, показавши Тобі, Богу й Отцю, подякувавши, благословивши, освятивши, розломивши,

Уголос: дав Святим Своїм Учням і Апостолам і промовив: „Прийміте, споживайте, це єсть Тіло Мое, що за вас ламається на відпущення гріхів”.

Співці: Амінь.

Коли це промовляє священник, диякон показує йому Святий Діскос, трьома пальцями правої руки орач тримаючи. Так само й коли священник промовляє: „Дав Святим Своїм Учням і Апостолам і промовив: Пийте від неї всі...“, показує диякон і Святий Потір.

Священник про себе:

Так само й чашу з плодом виноградним узявши, змішавши, подякувавши, поблагословивши, освятивши,

І знов виголошує:

дав Святим Своїм Учням і Апостолам і промовив: „Пийте від неї всі, це єсть Кров Моя Нового Заповіту, що за вас і за многих проливається на відпущення гріхів”.

Співці: Амінь.

Священник, схиливши голову, молиться про себе: Оце чиніте на спомин Мене: кожного бо разу, коли споживаєте хліб цей і чашу цю пете, Мою смерть звіщаєте, Мое воскресення визнаєте. Отже, Владико, і ми, споминаючи спасенні Його страждання, животворчий хрест, трьохденний погреб, із мертвих воскресення, на небо вшестя, праворуч Тебе, Бога й Отця, сидіння, і славне та страшне Його друге пришествя,

Уголос: Твое від Твогого Тобі приносимо за-для всього і за все.

Коли це промовляє священник, диякон, склавши навхрест руки, піднявши Святий Діскос, побожно вклоняється.

Співці: Тебе славимо, Тебе благословимо, Тобі подяку приносимо, Господи, і молимося Тобі, Боже наш.

Священик, схиливши голову, молиться про себе: Тому, Владико Пресвятий, і ми, грішні й недостойні раби Твої, що сподобилися служити святому Твоєму жертівникові не ради праведних діл наших, бо нічого доброго не вчинили на землі, а ради милости Твоєї і милосердя Твого, що їх Ти щедро зілляв на нас, сміливо наближаємось до святого Твого жертівника, і, предложивши вмістообраз Святого Тіла і Крови Христа Твого, молимося Тобі й просимо Тебе, Святий над Святими, щоб благоволінням Твоєї благодати прийшов Дух Твій на нас і на ці Дари, що лежать перед Тобою, і благословив їх, і освятив, і показав.

І диякон одкладає ріпиду й підходить до священника, і вклоняються обидва трічі перед Святим Престолом, молячись про себе:

Боже, очисти мене грішного й помилуй мене.

І промовляють:

Священик: Господи, Ти Пресвятого Твого Духа в третю годину на Апостолів Твоїх послав. Не відійми ж Його, Благий, од нас, а онови нас, що молимося Тобі.

Диякон: Серце чисте утвори в мені, Боже, і духа праведного віднови в нутрі моїм.

Знову священник: Господи, Ти Пресвятого Твого Духа в третю годину на Апостолів Твоїх послав. Не відійми ж Його, Благий, од нас, а онови нас, що молимося Тобі.

Диякон: Не відкинь мене від лица Твого, і Духа Твого Святого не відійми від мене.

Знову священник: Господи, Ти Пресвятого Твого Духа в третю годину на Апостолів Твоїх послав. Не відійми ж Його, Благий, од нас, а онови нас, що молимося Тобі.

Тоді диякон, схиливши голову й показуючи орарем на Святий Хліб, тихо промовляє: Благослови, Владико, Святий Хліб.

А священник, уставши, благословляє Святий Хліб, промовляючи:

Хліб цей самим Дорогоцінним Тілом Господа й Бога і Спаси нашого Ісуса Христа.

Диякон: Амінь.

І знову диякон: Благослови, Владико, Святу Чашу.

Священик (благословляючи, проказує): А чашу цю самую Дорогоцінною Кровю Господа й Бога і Спаси нашого Ісуса Христа

Диякон: Амінь.

Священик: Пролитою за життя світу.

Диякон: Амінь.

І знову диякон, указуючи на ті й другі Святощі, промовляє:
Благослови, Владико, Обоє.

Священик, благословляючи рукою ті й другі Святощі, промовляє:
Перетворивши Духом Твоїм Святим.

Диякон: Амінь, амінь, амінь.

І диякон, схиливши голову перед священиком, промовляє:

Помяни, Владико Святий, мене грішного.

Священик: Нехай помяне Тебе Господь Бог у Царстві Своему завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

А диякон, промовивши „Амінь“, переходить на місце, на якому стояв перше.

А священик промовляє: А нас усіх, що від одного хліба й чаші причащаємось, зеднай одного з одним на спільність з Єдиним Святим Духом і вчини, щоб ніхто з нас не причастився Святого Тіла й Крови Христа Твого на суд або осуд, але щоб здобули ми милость і благодать з усіма Святими, що від віку Тобі догодили, Праотцями, Отцями, Патріярхами, Пророками, Апостолами, Проповідниками, Благовісниками, Мучениками, Ісповідниками, Учителями, і з усякою душею праведною, що в вірі спочила.

І, взявши кадильницю, священик виголошує: Особливо з Пресвятою, Пречистою, Преблагословеною, Славною Владичцею нашою Богородицею і Приснодівою Марією.

І кадить перед Святим Престолом тричі.

Потім диякон кадить навкруги Святий Престол і поминає, кого хоче, мертвих та живих.

Співці: Тобою, Благодатная, радується всяке творіння — Ангельський Собор і чоловічеський рід. Освячений Храме і Раю Словесний, дівства Похвало. Від Тебе Бог тіло прийняв і дитям став — Передвічний Бог наш. Лоно бо Твоє престолом учинив і утробу Твою ширшую небес содіяв. Тобою, Благодатная, радується всяке творіння. Слава Тобі.

Священик, уклонившись, молиться: Із Святими Йоаном Пророком, Предтечею і Хрестителем, з Святими Славними і Всехвальними Апостолами, Святим (імя) що його пам'ять сьогодні справляємо, і з усіма Святими Твоїми. Їх молитвами зглянься на нас, Боже.

І помяни всіх, що спочили з надією на воскресення до життя вічного.

Тут священик поминає, кого хоче, живих та мертвих.

За живих так промовляє: За спасіння, відвідання, відпущення гріхів рабів Божих (імена їх).

А за мертвих промовляє: За спокій і відпущення гріхів душ рабів Твоїх (імена) у місці світлому, де нема журби, ні зідхання, упокой, Боже наш. І дай спокій там, де сяє світло лица Твоїого.

Потім священик молиться: Ще молимося Тобі, помяни, Господи, Святу Твою Соборную й Апостольську Церкву, що від краю аж до краю вселенної, заспокой її, що її придбав еси Дорогоцінною Кровю Христа Твоїого, і Святий Храм цей утверди аж до кінця віку. Помяни, Господи, тих, що ці дари Тобі принесли, і тих, від кого і через кого, і за кого їх принесли. Помяни, Господи, тих, що плоди приносять і добро діють у святих Твоїх церквах і памятають за вбогих, відплати їм багатими Твоїми і небесними дарами, даруй їм замість земного небесне, замість дочасного вічне, замість тлінного нетлінне. Помяни, Господи, тих, що в пустинях, і горах і печерах та проваллях земних. Помяни, Господи, тих, що в дівстві і побожності, і подвижництві і чистому житті перебувають. Помяни, Господи, всяку зверхність і владу і братів наших, що в палаті, і все військо. Даруй їм мир глибокий і непорушний, вложи в серце їх добру думку про Церкву Твою та весь народ Твій, щоб у спокої, що стався від них, ми тихе й мирне життя в усякій побожності й чистоті провадили; добрих у благоді Твоїй збережи, лукавих учини добрими благоді Твоюю. Помяни, Господи, тут присутніх людей, і тих, що з слухних причин відсутні, і помилуй їх і нас з великої милости Твоєї; скарбниці їх усяким достатком наповни; подружжя їх у спокої і згоді збережи; дітей викохай, молодих навчи, старих підкріпи, малодушних потіш, розсіяних збери, спокушених наверни і приєднай до Святої Твоєї Соборної і Апостольської Церкви; тих, що терплять од духів нечистих, визволи; з тими, що плавають, плавай, з тими, що подорож справляють, подорожуй, вдовиць заступи, сиріт оборони, полонених визволи, хворих ізціли. Тих, що під судом, і в копальнях, і на вигнанні, і на тяжких роботах, і в усякій скорботі та нужді і біді, помяни, Боже. І всіх, що потребують великого Твоїого милосердя, і що люблять нас і ненавидять, і що доручили нам, недостойним, молитися за них, і всіх людей Твоїх помяни, Господи, Боже наш, і на всіх пролий багатую милость Твою, подаючи всім, чого просять на спасіння. І кого ми не помянули через незнання, чи забуття, чи через імен множество, тих помяни Ти Сам, Боже, що знаєш вік і імя кожного, знаєш кожного від утроби матері його. Бо Ти, Господи,

Поміч безпомічних, Надія зневірених, Спаситель у бурі суших, Пристановище тих, що плавають, недужих Лікар. Сам для всіх будь усім, знаючи кожного і прохання його, дім і потребу його. Визволи, Господи, це місто і країну від голоду, мору, землетрусу, повені, вогню, меча, нападу чужинного та міжусобиці.

І священник виголошує: Найперше помяни, Господи, Владику нашого, Блаженнішого Діонісія, Митрополита Варшавського й усієї Польщі, Священноархимандрита Почаївської Успенської Лаври, і Владику нашого, Преосвященнішого Єпископа (імя), і дай їм Святим Твоїм Церквам, щоб у спокої, без напасти, в пошані, в здоров'ї, на довгії дні, правдиво навчали слова Твоєї істини.

Співці: І всіх, і все.

Священик молиться про себе: Помяни, Господи, усіх Єпископів православних, що правдиво навчають слова Твоєї істини.

Помяни, Господи, з великого милосердя Твого, і мою недостойність, прости мені всяку провину вільну й невольну, і за дай гріхів моїх не відіймай благодаті Святого Твого Духа від Дарів, що лежать перед Тобою.

Помяни, Господи, пресвітерство, у Христі дияконство і весь чин священничий, і не осороми нікого з нас, що стоїмо навколо святого Твого жертівника. Зглянься на нас з благодати Твоєї, Господи, явися нам багатим Твоїм милосердям, дай нам добре й пожиточне поліття; дощі тихі дай землі на врожай, благослови вінець року благодати Твоєї, поклади край незгодам церков, угамуй неспокій між народами, початки ересей скоро погуби силою Святого Твого Духа; всіх нас прийми до царства Твого, вчинивши синами світла і синами дня; Твій мир і Твою любов дай нам, Господи Боже наш, Ти бо все дав нам.

Священик виголошує: І дай нам єдиними устами і єдиним серцем славити і хвалити Пречисте й Величне імя Твоє, Отця й Сина і Святого Духа нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Священик, повернувшись до Святих Дверей і благословляючи, промовляє:

І нехай будуть милості Великого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа з усіма вами.

Співці: І з духом Твоїм.

Диякон виходить і, ставши на звичайному місці, промовляє:

Усіх Святих помянувши, ще й ще в спокої Господеві помолімся.

Співці: Господи, помилуй.

За принесені й освячені Дорогоцінні Дари Господеві помолімося.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб Чоловіколюбний Бог наш, прийнявши їх у Святий і Наднебесний і Мислений Свій Жертівник, як пахощі духовні, послав на нас Божественну благодать і дар Святого Духа, помолімося.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб визволитися нам од усякої журби, гніву та недолі, Господеві помолімося.

Співці: Господи, помилуй.

Священик молиться про себе: Боже наш, Боже спасіння, Ти нас навчи достойно приносити Тобі подяку за добродійства Твої, що їх учинив Ти і чиниш нам. Ти, Боже наш, прийнявши Дари ці, очисти нас од усякої тілесної й духовної скверни, і навчи відправляти святиню у страху Твоім, щоб, з чистим свідоцтвом совісти нашої приймаючи частину святощів Твоїх, зедналися ми з Святим Тілом і Кров'ю Христа Твого, і прийнявши їх достойно, мали Христа, Який жив би в серцях наших, і стали храмом Святого Твого Духа. Так, Боже наш, і ні одного з нас не вчини винним перед очима Твоїми Страшними й Небесними Тайнами, ані немічним душею і тілом за те, що недостойно їх причастилися, але дай нам до останнього нашого зідхання достойно приймати частину святощів Твоїх на путь до життя вічного, на добру відповідь на страшному суді Христа Твого, щоб з усіма Святими, що від віку догодили Тобі, і ми стали причасниками вічних Твоїх благ, які Ти приготував тим, що люблять Тебе, Господи.

Диякон: Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Дня всього звершеного, святого, спокійного й безгрішного у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Ангела спокою, вірного провідника, охоронителя душ і тіл наших, у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Прощення й одпущення гріхів та провин наших у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Добра й пожитку для душ наших, і для світу спокою у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Щоб рещту життя нашого в спокої та покуті скінчити, у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Християнського кінця життя нашого, безболізного, бездоганного, спокійного, і доброї відповіді на Страшному Суді Христовому просімо.

Співці: Подай, Господи.

Єдність віри і спільність з Святим Духом випросивши, самі себе й один одного, і все життя наше Христу Богові доручімо.

Співці: Тобі, Господи.

Священик уголос: І сподоби нас, Владико, безбоязно, неосудно, насмілитись призивати Тебе, Небесного Бога Отця, і промовляти.

Народ: Отче наш, що еси на небесах. Нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде царство Твоє; нехай буде воля Твоя як на небі, так і на землі; хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас од лукавого.

Священик: Бо Твоє єсть царство й сила і слава, Отця й Сина і Святого Духа, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Священик: Мир усім.

Співці: І духові твоему.

Диякон: Голови ваші перед Господом схиліте.

Співці: Тобі, Господи.

Священик молиться: Владико Господи, Отче милосердя і Боже всякої втіхи, тих, що схилили перед Тобою свої голови, благослови, освяти, збережи, укріпи, зміцни, від усякого злого діла віддали, а до всякого доброго діла приєднай і сподоби неосудно причаститися цих Пречистих Твоїх і Животворчих Таїн на відпущення гріхів, на спільність із Духом Святим.

Уголос: Благодаттю й милосердям та чоловіколюбством Єдинородного Сина Твого, що з Ним благословен еси, з Пресвятим і Милосердним і Животворчим Твоїм Духом нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

А священник молиться:

Зглянься, Господи Ісусе Христе, Боже наш, з святої осели Твоєї і з престолу слави царства Твого, і прийди освятити нас, Ти, що на небесах з Отцем сидиш і тут з нами невидимо пробуваєш; і сподоби могутньою Твою рукою подати нам Пречистеє Тіло Твоє і Дорогоцінну Кров Твою, і через нас усім людям.

Поки священник цю молитву проказує, диякон, стоячи перед Святими Дверима, опоясується орарем навхрест. Потім вклоняється священник, а також і диякон на місці, на якому стоїть, тричі про себе промовляючи:

Боже, очисти мене грішного й помилуй мене.

Коли ж диякон бачить, що священник простягає руки і доторкається Святого Хліба, щоб Святе Піднесення творити, то виголошує:

Будьмо уважні.

А священник, підносячи Святий Хліб, виголошує:

Святеє Святим.

Співці: Єдин Свят, єдин Господь Ісус Христос на славу Бога Отця. Амінь.

І співають співці кінонік дня, або Святого. А диякон входить у Святий Вівтар і, ставши праворуч священника, промовляє:

Розломи, Владико, Святий Хліб.

А священник, розломлюючи Святий Хліб з увагою і побожністю на чотири частини, промовляє:

Розломлюється й розділюється Агнець Божий, переломлюваний і неподільний, що завжди споживається й ніколи не вичерпується, а причасників освячує.

Про розломлювання Святого Агнця.

Треба тобі знати, священнику, що, розломлюючи Святий Агнець, маєш класти частини на Святий Діскос знаком хреста вниз, а надрізом догори.

Частину з написом **ІІС** поклади вгорі Святого Діскосу, себто на схід, **ХС** — внизу, себто на захід; **НИ** — на північ, а **КА** на південь, як тут представлено.

Узявши ж частину з написом **ІІС**, поклади до Святої Чаші. Частину з **ХС** розломлюй для священників та дияконів. Святі ж частини з написами

ні і к. л. розділи для причасників на стільки дрібних часточок, скільки їх, на твою думку, буде потрібно. Від часточки ж Пресвятої Богородиці, або дев'яти чинів Святих, або інших, що на Святому Діскосі, ні в якому разі нікого не причащай, а причащай тільки від останніх двох частин Святого Агнця. Треба тобі до цього ще й те знати, що, розбавляючи святою теплою Божественну Кров Господню, маєш вливати з увагою так, щоб було досить для всіх, що хочуть причаститися. І тоді, коли проколюєш Святий Агнець, вливай вина й води стільки, щоб було для всіх досить; опісля ж нічого не доливай, а причащай усіх вином, розбавленим один раз, підчас „Святеє Святим“.

Диякон, указуючи орарем на Святий Потір, промовляє:

Наповни, Владико, Святий Потір.

А священик, узявши часточку, що лежить угорі, з написом **ііс**, чинить нею знак хреста над Святим Потіром і промовляє:

Сповнення Духа Святого.

І так вкладає її до Святого Потіру.

Диякон: Амінь.

І, взявши теплоту, промовляє до священика:

Благослови, Владико, теплоту.

А священик благословляє, промовляючи:

Благословена теплота Святощів Твоїх, завжди, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

І диякон вливає, скільки треба, навхрест до Святого Потіру, промовляючи:

Теплота віри, сповнена Духа Святого. Амінь.

І, відставивши теплоту, стає оподалік.

А священик промовляє:

Дияконе, приступи.

І диякон, підійшовши, чинить поклон побожно, прохаючи прощення. А священик, тримаючи Святий Хліб, подає дияконові; і поцілувавши руку, що подає, диякон приймає Святий Хліб, промовляючи:

Подай мені, Владико, Дорогоцінне і Святеє Тіло Господа й Бога і Спаса нашого Ісуса Христа.

А священик промовляє:

(Імя), священнодияконові, подається Дорогоцінне і Святеє і Пречистее Тіло Господа й Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, на відпущення гріхів його і життя вічне.

Диякон одходить за Святий Престол і, схиливши голову, молиться так, як священик, промовляючи:

Вірую, Господи...

Так само і священик, узявши одну часточку Святого Хліба, промовляє:

Дорогоцінне й Пресвятеє Тіло Господа й Бога і Спаса нашого Ісуса Христа подається мені (імя), священникові, на відпущення гріхів моїх і життя вічне.

І, схиливши голову, молиться, промовляючи:

Вірую, Господи, і визнаю, що Ти еси воістину Христос, Син Бога Живого, що прийшов на світ грішників спасти, що між ними я перший. Ще вірую, що саме це єсть Пречисте Тіло Твоє, і саме це єсть Дорогоцінна Кров Твоя. Молюся отже Тобі: помилуй мене і прости мені провини мої вільні й невольні, чи то в слові, чи в ділі, свідомі й несвідомі; і сподоби мене неосудно запричаститися Пречистих Твоїх Таїн на відпущення гріхів і на життя вічне. Амінь.

Вечері Твоєї Тайної, Сину Божий, причасником мене сьогодні прийми; бо ворогам Твоїм Тайни не розповім і цілування не дам Тобі, як Юда, але, як розбійник, визнаю Тебе: помяни мене, Господи, у Царстві Твоїм.

Нехай не на суд і не в осуд буде мені причастя Святих Таїн Твоїх, Господи, але на зміцнення душі й тіла.

І так причащаються Того, що в руках тримають, з страхом і всякою обережністю. Потім священник, ставши просто, бере обома руками з покрівцем Святий Потір і тричі з нього причащається, промовляючи:

Дорогоцінної і Святої Крови Господа й Бога і Спаси Нашого Ісуса Христа причащаюся я, раб Божий, священник (імя), на відпущення гріхів моїх і на життя вічне. Амінь.

І, витерши уста свої та край Святого Потіру покрівцем, що його тримає в руці, промовляє:

Се торкнулося уст моїх, і здіме беззаконня мої, і гріхи мої очистить.

Потім прикликає диякона, промовляючи:

Дияконе, приступи.

І диякон підходить і вклоняється один раз, промовляючи:

Приходжу до Безсмертного Царя й Бога нашого. — Подай мені, Владико, Дорогоцінну і Святу Кров Господа й Бога і Спаси нашого Ісуса Христа.

І священник промовляє:

Причащається раб Божий, диякон (імя), Дорогоцінної і Святої Крови Господа й Бога і Спаси нашого Ісуса Христа, на відпущення гріхів своїх і на життя вічне.

Коли ж запричаститься диякон, священник промовляє:

Се торкнулося уст твоїх, і здіме беззаконня твої, і гріхи твої очистить.

Треба знати, що коли єсть люди, які хочуть причаститися Святих Таїн, то священник розділює останні дві частини, себто з написами **и** і **ка** на малі часточки, щоб вистарчило всім причасникам, і так вкладає їх до Святої Чаші.

І покриває Святий Потір покрівцем, так само і на Святий Діскос кладе звідцию та покрівці. Тоді проказує молитву:

Дякуємо Тобі, Господи Боже наш, за причастя Святих, Пречистих, Безсмертних і Небесних Твоїх Таїн, що їх Ти дає нам на добро і освячення, і зцілення душ і тіл наших. Сам, Владико всіх, дай, щоб причастя Святого Тіла й Крови Христа Твого було нам на віру непоганьблену, любов нелицемірну, на зростання мудрости, зцілення душі й тіла, відігнання всякого супротивника, додержання заповідей Твоїх, на добру відповідь на страшнім суді Христа Твого.

І тоді відчиняють двері Святого Вівтаря, і диякон, вклонившись один раз, побожно виймає Святий Потір, підходить до Святих Дверей і, підносячи Святий Потір, показує його народові, промовляючи:

Зо страхом Божим і вірою приступіте.

Співці: Благословен, хто йде в імя Господнє, Бог Господь і зявився нам

Тоді підходять ті, що хочуть запричащатися. І йдуть один за одним і вклоняються з усякою побожністю та страхом, руки на грудях склавши; кожний причащається Божественних Таїн. А священик, причащаючи, промовляє:

Причащається раб Божий (імя) Дорогоцінного і Святого Тіла й Крови Господа й Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, на відпущення гріхів своїх і на життя вічне.

І диякон витирає причасникові платом уста, і той цілує Святу Чашу і, вклонившись, відходить.

І так усі причащаються.

Після ж причастя входить священик у Святий Вівтар і ставить Святощі на Святому Престолі.

Тоді диякон бере Святий Діскос поверх Святого Потіру, проказуючи оці пісні воскресні:

Воскресення Христове бачивши, поклонімося Святому Господу Ісусові, Єдиному Безгрішному. Хресту Твоєму поклоняємось, Христе, і Святе Воскресення Твоє величаємо і славимо, Ти бо еси Бог наш, крім Тебе другого не знаємо, імя Твоє призиваємо. Прийдіте, всі вірнії, поклонімося Святому Христовому Воскресенню, це бо прийшла через хрест радість усьому світові. Завжди благословляючи Господа, славимо Воскресення Його, бо розпяття перестраждавши, Він смертю смерть переміг.

Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над Тобою засяла. Радій нині і веселися, Сіоне, а Ти, Чистая, величайся, Богородице, воскресенням Роженого Тобою.

О, Пасхо Великая і Найсвятішая, Христе. О, Мудросте й Слово Боже, і Сило. Сподобляй нас уповні Тебе причащатися, у невечірній день Царства Твого.

Витирає Святою Губкою вельми добре, уважно й побожно, промовляючи:

Обмий, Господи, гріхи тих, що тут поминалися, Кровю Твоєю Дорогоцінною, молитвами Святих Твоїх.

А священик, благословляючи народ, промовляє:

Спаси, Боже, людей Твоїх і благослови насліддя Твоє.

І звертається священик до Святого Престолу і кадить тричі, про себе промовляючи:

Вознесися на небеса, Боже, і по всій землі слава Твоя.

Співці: Ми бачили Світло Істинне, прийняли Духа Небесного, знайшли віру правдиву, Неподільній Тройці поклоняємось, бо Вона спасла нас.

Тоді священик, узявши Святий Діскос, ставить його на голову диякона; диякон побожно приймає його і, дивлячись у бік Святих Дверей та нічого не промовляючи, відходить до Святого Жертівника і ставить Святий Діскос. А священик, вклонившись і взявши Святий Потір, звертається до Святих Дверей і, дивлячись на народ, промовляє про себе:

Благословен Бог наш...

І вголос:

Завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

І відходить до Святого Жертівника та ставить там Святощі.

Співці: Амінь.

Нехай будуть уста наші сповнені хвали Твоєї, Господи, щоб ми величали славу Твою, бо Ти сподобив нас причаститися Святих Твоїх, Божественних, Безсмертних і Животворчих Таїн; охорони нас у Твоїй святині, щоб увесь день ми навчалися правди Твоєї. Алілуя, алілуя, алілуя.

І вийшовши північними дверима та ставши на звичайному місці, диякон промовляє:

Станьмо просто, прийнявши Божественних, Святих, Пречистих, Безсмертних, Небесних і Животворчих, Страшних Христових Таїн, достойно подякуймо Господеві.

Співці: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Дня всього звершеного, святого, спокійного і безгрішного випросивши, самі себе й один одного і все життя наше Христу Богові доручімо.

Співці: Тобі, Господи.

А священик згортає антиминос і, тримаючи просто Євангелію, чинить над ним знак хреста.

Уголос:

Бо Ти еси Освячення наше, і Тобі славу віддаємо, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Священик: У спокої вийдімо.

Співці: Во імя Господне.

Диякон: Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Молитва заамвонна, уголос:

Господи, Ти благословляєш тих, що Тебе благословляють, і освячуєш тих, що на Тебе надію покладають. Спаси людей Твоїх і благослови насліддя Твоє, повноту Церкви Твоєї збережи, освяти тих, що люблять красу Дому Твогого, Ти їх прослав Божественною Твоєю Силою і не остав нас, що надіємось на Тебе. Спокій світові Твоєму дай, церквам Твоїм, священикам, владі нашій, війську і всім людям Твоїм. Бо всяке добре давання й усякий звершений дар єсть з неба, сходить од Тебе, Отця світла, і Тобі славу й подяку й поклоніння віддаємо, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

По цьому: Нехай буде благословене імя Господне віднині й до віку (тричі), і псалом 33: Благословлю Господа.

Поки священик проказує молитву, диякон стоїть праворуч перед образом Владики Христа, тримаючи орар свій і голову схиливши, аж до кінця молитви. Після ж молитви священик входить Святими Дверима і, відійшовши до Жертівника, проказує таку молитву:

Молитва перед споживанням Святощів.

Сповнено й відправлено, оскільки в нашій силі, таїнство Твогого, Христе Боже наш, діла спасіння. Маємо бо спомин Твоєї смерти, бачили воскресення Твогого образ, сповнилися безконечного Твогого життя, натішилися невичерпної Твоєї насолоди, якої і в майбутньому віці всім нам дай сподобитися благодаттю Безначального Твогого Отця і Святого й Милосердного й Животворчого Твогого Духа, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Диякон, увійшовши північними дверима, споживає Святощі з страхом та обережністю.

А священик, вийшовши, роздає народові антидор. Коли ж прочитають до кінця псалом, то, роздавши антидор, промовляє:

Благословення Господне на вас, Його благодаттю та чоловіколюбством завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Священик: Слава Тобі, Христе Боже, Надіє наша, слава Тобі.

Співці: Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й по всякчас і на віки вічні. Амінь. Господи, помилуй. Господи, помилуй. Господи, помилуй. Благослови.

Священик: Христос Істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері (і таке інше), Святого Отця нашого Василя Великого, архієпископа Кесарії Кападокійської, і Святого (імя Святого, що його храм), і Святого (імя Святого, що його пам'ять у той день), і всіх Святих, помилує і спасе нас, бо Він Благий і Чоловіколюбець.

Співці співають многоліття.

А священик, увійшовши у Святий Вівтар, проказує молитви подяки. (див. стор. 46).

Потім: Нині відпускаєш раба Твого, Владико, по Слову Твоєму з миром; бо бачили очі мої спасіння Твоє, що Ти наготовив перед лицем усіх людей, світло на просвіту невірних, і славу народу Твого Ізраїля.

Трисвяте. І після „Отче наш“:

Тропар відпусту, на голос 1.

По всій землі пройшов голос Твій, прийняла бо вона слово Твоє, що ним боголіпно віри навчив еси, природу того, що існує, пояснив, звичаї людські впорядкував еси. Царське священство, Отче Преподобний, моли Христа Бога спастися душам нашим.

Слава Отцю й Синові і Святому Духові.

Кондак на голос 4: Явився еси основою непохитною Церкви, подаючи всім людям скарб невідійманий, правилами Твоїми запечатавши, небоявленний Василю Преподобний.

І нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Заступнице християн Бездоганная, Молитовнице до Творця Надійная, не погорджуй молитвами грішників, але поспіши, яко Милосердная, на поміч нам, що вірно кличемо до Тебе. Поспіши на молитву і скоро прийди на благання, бо Ти заступаєшся завжди за тих, що почитають Тебе, Богородице.

А коли хочеш, то проказуй і тропар дня.

Господи, помилуй (12 разів). Чеснішую... Слава, і нині...

І чинить відпуст, і здійсмає святі одежі.

Диякон, споживши Святощі з великою обережністю, щоб не впала й не залишилась ні одна з найменших крихіток, наливає до Святої Чаші вина й води і, споживши, витирає губкою. Після цього складає до купи Святе Начиння і, загорнувши, кладе на звичайному місці, проказуючи: „Нині відпускаєш“ і інше, так само, як і священик. І обмиває руки на звичайному місці, і, поклонившись разом із священиком, чинять відпуст і, дякуючи Богу за все, виходять.

Кінець Божественної Літургії Святого Василя Великого.

Коли сподобишся доброго Причастя Животворчих Таємних Дарів, то зараз помолись, подякуй вельми, і тепло від душі так до Бога промов:

Слава Тобі, Боже. Слава Тобі, Боже. Слава Тобі, Боже.

Після цього прокажуї оцю молитву подяки:

Дякую Тобі, Господи Боже мій, що Ти не відкинув мене грішного, а сподобив стати учасником Святощів Твоїх. Дякую Тобі, що сподобив Ти мене, недостойного, запричаститися Пречистих Твоїх і Небесних Дарів. Але, Владико й Чоловіколюбче, що за-для нас помер еси і воскрес і дарував Страшні отсі і Животворчі Таїнства на добро й освячення душ і тіл наших, дай, щоб Вони й мені стали на зцілення душі й тіла, на відігнання всякого супротивника, на просвітлення очей серця мого, на спокій душевних сил моїх, на віру неосудну, на любов нелицемірну, на повноту мудрости, на додержання заповідей Твоїх, на примноження Божественної Твоїї благодаті, Царства Твогого осягнення; щоб, цим усім у Святині Твоїй збережений, завжди памятав я благодать Твою, і вже не для себе жив, але для Тебе, нашого Владики й Доброчинця, і так, покинувши це життя в надії на життя вічне, вічносущий осягнув спокій, де не перестає голос тих, що святкують, і насолода безмежна тих, хто видить лица Твого красу несказанну. Ти бо еси правдиве Бажання й Радість невимовна тих, що люблять Тебе, Христе Боже наш, і Тебе величає все творіння во віки. Амінь.

Василія Великого:

Владико Христе Боже, Царю віків і Творче всього, дякую Тобі за все добро, що Ти подав мені, і за Причастя Пречистих і Животворчих Твоїх Таїнств. Благаю Тебе, Благий і Чоловіколюбний: охорони мене під покровом Твоїм і в захисті крил Твоїх, і дай мені аж до останнього зідхання з чистим сумлінням причащатися Святощів Твоїх на відпущення гріхів і на життя вічне. Ти бо еси Хліб життя, Джерело Святині, Подавець добра, і славу Тобі віддаємо, з Отцем і Святим Духом, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Метафраста:

Ти, що дав мені Тіло Своє добровільно на поживу, Ти, вогонь, що палиш недостойних, не спали мене, Творче мій. Але пройми члени мої, всі сугави, нутро, серце. Спали терня провин моїх; душу освяти, думки очисти, сугави разом із кістями зміцни, зміслив просвіти просту п'ятерицю. Усього мене пригвозди до страху Твого. Завжди покривай, бережи і охорони мене від усякого діла та слова душотлінного. Очисти і обмий і прикраси мене; оздоби, врозуми і просвіти мене. Учини мене оселею Твоею Духа Єдиного, а вже не оселею гріха, щоб по Причастю од мене, як од дому Твого і як од вогню, втікали злочинець усякий і всяка недоля. Яко заступників, приношу Тобі всіх Святих, чини Безплотних, Предтечу Твого, Апостолів Премудрих, а з ними й Матір Твою Бездоганную, Чистую. Молитви їх прийми, Христе мій Милосердний, і сином світла слугу Твого вчини. Ти бо Єдиний еси і Освячення душ, Благий, наших і Світлість, і Тобі належно, яко Богові і Владиці, славу всі віддаємо повсякдень.

Інша молитва:

Тіло Твоє Святее, Господи Ісусе Христе, Боже наш, нехай буде мені на життя вічне, і Кров Твоя Дорогоцінна на відпущення гріхів. Нехай же буде мені подяка ця на радість, здоров'я й утіху, а на страшному і другому пришестві Твоєму сподоби мене грішного стати праворуч слави Твоєї, молитвами Пречистої Твоєї Матері і всіх Святих.

Інша молитва, до Пресвятої Богородиці:

Пресвятая Владичице Богородице, Світло затемненої душі моєї, Надіє, Покрове, Пристановище, Утіхо, Радосте моя, дякую Тобі, що сподобила мене недостойного бути причасником Пречистого Тіла і Дорогоцінної Крови Сина Твого. Ти, що породила Світло правдиве, просвіти мої мислені очі серця. Ти, що породила Джерело безсмертя, оживи мене, що через гріх на смерть засуджений. Ти, Милостивого Бога Милосердна Мати, помилуй мене і дай мені жаль і каяття в серці моему, і покору в думках моїх, і звивання в неволі помислів моїх; і сподоби мене до останнього зідхання неосудно приймати Пречистих Таїн освячення, на зцілення душі й тіла. І дай мені сльози покаяння і визнання, щоб величати й славити Тебе всі дні життя мого, бо Ти благословена й препрославлена еси на віки. Амінь.

Кінець молитов після Святого Причастя.

СПИВИ НА СВЯТИЙ І БОЖЕСТВЕННИЙ ЛІТУРГІЙ.

Антифон перший:

Благослови, душе моя, Господа, і вся істото моя — імя Святеє Його.

Благослови, душе моя, Господа, і не забувай усіх добродійств Його.

Він очищає всі беззаконня твої, зціляє всі недуги твої.

Він визволяє від загибелі життя твое, милостю та милосердям вінчає тебе.

Він сповняє добрі бажання твої, оновиться, як орлина, юність твоя.

Господь творить милосердя і суд усім, хто покривджений. Показав путі Свої Мойсеєві, синам Ізраїльским — бажання Свої.

Щедрий і милостивий Господь, довготерпеливий і багатомилостивий.

Не до краю прогнівається і не повік яриться буде.

Не по гріхах наших Він учинив нам і не по беззаконнях наших одплатив нам.

Бо як високо небо над землею, так укріпив Господь милость Свою на тих, що бояться Його.

Як далеко схід од заходу, так він оддалив од нас беззаконня наші.

Як отець милує синів, так Господь помилував тих, що бояться Його.

Бо Він пізнав природу нашу, — що ми пил, згадав Він.

Чоловік — як трава, дні його, як цвіт польовий, — так одцвіте.

Бо вийшов дух його, і не буде його, і не побачить уже місця свого.

А милость Господня від віку й до віку на тих, що бояться Його.

І правда Його на синах синів, на тих, що додержують заповіді Його та памятають про заповіді Його, щоб сповняти їх.

Господь на небі укріпив престол Свій, і царство Його над усім володіє.

Благословіте, Господа, всі Ангели Його, сильні кріпостю, що виконуєте слово Його, слухаючись голосу слів Його.

Благословіте Господа, всі сили Його, слуги Його, що сповняєте волю Його.

Благословіте Господа, всі діла Його, на кожному місці володіння Його.

Благослови, душе моя, Господа, і вся істото моя — імя Святеє Його.

Благословен еси, Господи.

Антифон другий:

Слава Отцю й Синові і Святому Духові.

Хвали, душе моя, Господа. Хвалитиму Господа в житті моїм, співатиму Богові моему, поки живу.

Не надійтеся на князів і на синів людських: у них немає спасіння.

Одійде дух його, і він вернеться в землю свою; того дня загинуть усі думки його.

Блажен, кому Бог Якова — помічник його, надія його на Господа Бога свого.

Він сотворив небо і землю, море і все, що в них, Він зберігає істину повік; чинить суд покривдженим, дає поживу голодним.

Господь визволяє закованих; Господь умудряє сліпців.

Господь підводить повалених; Господь любить праведників.

Господь охороняє чужинців; сироту та вдовицю пригорне, а путь грішників погубить.

Господь царюватиме повік, Бог твій, Сіоне, з роду в рід. І нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Єдинородний Сину і Слово Боже. Ти безсмертний еси і зволив за-для нашого спасіння тіло прийняти від Святої Богородиці і Приснодіви Марії і непорушно людиною стати. Ти розпятий був, Христе Боже, і смертю смерть подолав. Один еси з Святої Тройці, Рівнославимий з Отцем і Святим Духом, спаси нас.

Антифон третій:

У Царстві Твоїм помяни нас, Господи, коли прийдеш у Царство Твое.

Блаженні вбогії духом, бо їх єсть Царство Небеснеє.

Блаженні тії, що плачуть, бо вони втішаться
Блаженні тихії, бо вони досягнуть землю.
Блаженні голодні й жадні на правду, бо вони наситяться.
Блаженні милостивії, бо вони помилувані будуть.
Блаженні чистії серцем, бо вони Бога узрять.
Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться
Блаженні гонимії за правду, бо їх єсть Царство небесне.
Блаженні ви, коли вас ганьбуватимуть і гнатимуть та роз-
пускатимуть про вас усяку лиху славу неправдиво Мене ради.
Радуйтеся й веселітеся: бо велика вам нагорода на Небесах

TRAVAUX DE L'INSTITUT SCIENTIFIQUE UKRAINIEN.

- Volume I. Série statistique, livraison 1. La population ukrainienne de l'U. R. S. S. Etudes de T. Olesiewicz. O. Pytel, V. Sadovski et O. Czubenko. Prix zł. 4.
- Volume II. Série statistique, livraison 2. T. Olesiewicz. Tableaux statistiques de la population ukrainienne de l'U. R. S. S. d'après le recensement du 17 décembre 1926. Prix zł. 10.
- Volume III. Série économique, livraison 1. E. Glowinski, K. Maciejewicz, V. Sadovski. Les problèmes contemporains de l'économie de l'Ukraine. Prix zł. 4.
- Volume IV. Série philologique, livraison 1. Constantin Czechowicz. Alexandre Potebnia, philosophe-linguiste ukrainien. Prix zł. 4.
- Volume V. Série de droit, livr. 1. Prof. A. Lotocki. Les sources ukrain. du droit ecclésiastique. Prix zł. 10.
- Volume VI. Série de mémoires, livraison 1. A. Lotocki. Notes et souvenirs. I-re partie. Prix zł. 6.
- Volume VII. Série économique, livraison 2. V. Sadovski. Le travail en Ukraine soviétique. Prix zł. 4.
- Volume VIII. Série de mémoires, livraison 2. Mémoires. L. Wasilewski, M. Galine, S. Stempowski, A. Toptchybachy, Tabouis. Prix zł. 4.
- Volume IX. Série de manuels, livraison 1. Prof. D. Dorochenko. Esquisses de l'histoire ukrainienne. Vol. I. (jusqu'à la moitié du XVII siècle). Prix zł. 8.
- Volume X. Série philologique, livraison 2. Nicolas Puszkur. La plus récente palatalisation des consonnes dans la langue ukrainienne. Prix zł. 3.
- Volume XI. Série économique, livraison 3. I. Ivassiuk. La coopération de crédit en Ukraine. Prix zł. 4.
- Volume XII. Série de mémoires, livraison 3. A. Lotocki. Notes et souvenirs. II-me partie. Prix zł. 10.
- Volume XIII. Série historique, livraison 1. A. Docenko. La campagne d'hiver de 1920. Prix zł. 10.
- Volume XIV. Série philologique, livr. 3. Ivan Złynski. Carte des dialectes ukr. avec explications. Prix zł. 2.
- Volume XV. Série historique, livraison 2. La guerre ukrainienne de 1920 contre Moscou. I partie. Documents de l'Etat-Major de l'Armée de la République Démocratique Ukrainienne, publiés sous la direction du général V. Salski par le général P. Chandrouc. Prix zł. 10.
- Volume XVI. Série de droit, livraison 2. Prof. A. Lotocki. L'Autocéphalie. Vol. 1. Prix zł. 6.
- Volume XVII. Série Historique, livraison 3. Le Journal de l'hetman Philippe Orlik avec notes et commentaires de Jean de Tokary Tokarzewski Karaszewicz. Prix zł. 6.
- Volume XVIII. Série de manuels, livr. 2. Prof. D. Dorochenko. Esquisses de l'histoire ukr. Vol. II. Prix zł. 12.
- Volume XIX. Série de droit, livraison 3. Prof. A. Jakovliv. Les traités moscovito-ukrainiens aux XVII—XVIII siècles. Prix zł. 6.
- Volume XX. Série économique, livraison 4. Prof. ing. J. Szovheniv. L'économie hydraulique en Ukraine dans le bassin du Dnieper. Prix zł. 2.
- Volume XXI. Série des mémoires, livraison 4. A. Lotocki. Notes et souvenirs. III-me partie. Prix zł. 10.
- Volume XXII. Série pédagogique, livraison 1. S. Siropolko. L'instruction publique en Ukraine Soviétique. Prix zł. 6.
- Volume XXIII. Série économique, livraison 5. Prof. E. Ivanys. Utilisation des forces de la nature dans l'économie de l'Ukraine et du Caucase du Nord. Prix zł. 4.
- Volume XXIV. Série philosophique, livr. 1. Prof. D. Czyzewski. La philosophie de Grégoire Skorovoda. Prix zł. 6.
- Volume XXV. Série d'histoire de la littérature, livraison 1. Prof. E. Smal-Stocki. T. Chovtchenko. Interprétations. Prix zł. 7.
- Volume XXVI. Série économique, livraison 6. V. Sadovski. La main-d'oeuvre agricole en Ukraine. Prix 5.
- Volume XXVII. Série économique, livraison 7. B. Iwanicki. Les forêts et l'économie forestière en Ukraine. II-e partie. Prix. zł. 4.
- Volume XXVIII. Série de travaux de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens, livraison 1. Léon Wasilewski. La question ukrainienne comme problème international (en polonais) (épuisé).
- Volume XXIX. Série philologique, livraison 4. B. Lew. Une traduction ukrainienne de la chronique polonaise de Martin Bielski. Prix zł. 2.
- Volume XXX. Série de droit, livraison 4. Prof. A. Lotocki. L'Autocéphalie. Volume II. Prix zł. 15.
- Volume XXXI. Série philologique, livraison 5. J. Rudnicki. Les suffixes -ysce, -yško, -ško dans la langue ukrainienne. Prix zł. 2.
- Volume XXXII. Série économique, livraison 8. Les problèmes contemporains de l'économie de l'Ukraine. Vol. II. Prix zł. 5.
- Volume XXXIII. Travaux de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens, livr. 2. E. M. Kuczyński. Les provinces Tchernihiv-Siversk sous le gouvernement de Lithuanie (en polonais). Prix zł. 10.
- Volume XXXIV. Série philologique, livr. 6. R. Smal-Stocki. La langue ukrainienne en Ukraine soviétique. Prix zł. 5.
- Volume XXXV. Série de travaux de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens, livr. 3. M. Handelsman. La politique ukr. du Prince Adam Czartoryski avant la guerre de Crimée (en polon.). Prix zł. 5.
- Volume XXXVI. Série de traductions des Saintes Ecritures et des livres liturgiques, livraison 1. La Liturgie de Saint-Jean Chrysostome (épuisé).
- Volume XXXVII. Série de travaux de la Commission d'études du mouvement national ukrainien, livraison 1. Les Archives de Michel Drahomanov. Volume I. Correspondance avec les membres de l'Association „Stara Hromada” de Kiev (années 1870-1895). Prix zł. 15.
- Volume XXXVIII. Série de traductions de la Sainte Ecriture et des textes liturgiques, livraison 2. Psautier. Prix zł. 3.
- Volume XXXIX. Série de droit, livraison 5. V. Sadovski. La politique nationale des Soviets en Ukraine. Prix zł. 5.
- Volume XL. Série de mémoires, livraison 5. A. Lotocki. A Constantinople. Prix zł. 7.
- Volume XLI. Série économique, livraison 9. E. Glowinski. Les finances publiques de l'Ukraine soviétique (sous presse).
- Volume XLII. Série historique, livraison 4. B. Krupnicki. L'hetman Philippe Orlik (1672—1742). Aperçu de son activité politique. Prix zł. 7.
- Volume XLIII. Série économique, livraison 10. B. Ivanys. L'industrie de l'Ukraine et du Caucase du Nord. Prix zł. 5.
- Volume XLIV. Série philologique, livraison 7. M. Przepińska. Le dialecte de la région du San. Prix zł. 3.
- Volume XLV. Série économique, livraison 11. B. Iwanicki. Les forêts et l'économie forestière en Ukraine. I-e partie. Prix zł. 7.
- Volume XLVI. Série historique, livraison 5. Recueil consacré à Mazepa. Volume I-er. Prix zł. 5.
- Volume XLVII. Série historique, livraison 6. Recueil consacré à Mazepa. Volume II (sous presse).
- Volume XLVIII. Série historique, livraison 7. Temps Passés. Volume I-er. Prix zł. 5.
- Volume XLIX. Série historique, livraison 8. Recueil consacré au mouvement patriotique des jeunes universitaires ukrainiennes (sous presse).
- Volume L. Série historique, livraison 9. Le journal de l'Hetman Philippe Orlik, avec notes et commentaires de J. de Tokary Tokarzewski Karaszewicz. Volume II (sous presse).
- Volume LI. Série de travaux de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens, livraison 4. Anthologie de la poésie et de la prose ukrainiennes (en polonais) rédigée par B. Łepki (sous presse).
- Volume LII. Série de traductions de la Sainte Ecriture et des textes liturgiques, livraison 3. La Liturgie de Saint-Basile le Grand. Prix zł. 1,50.
- Volume LIII. Série de traductions de la Sainte Ecriture et des textes liturgiques, livraison 4. La Liturgie „tôn probégasmeñon” de Saint-Gregoire le Dialogue. Prix zł. 1.
- Volume LIIV. Série de travaux de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens, livraison 5. Bulletins de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens. Prix zł. 2.

Warszawa, Służewska 7, m. 4.

P. Simejaniski
Jacecun, 13.6.61
25 z

ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ.

- Том I. Серія статистична, книга 1. Українська землість СССР. Розвідки Т. Овсюкача, О. Петеля, В. Садовського і О. Чубенка. Ціна 4 зол.
- Том II. Серія статистична, книга 2. Такім Овсюкач. Статистичні таблиці українського населення СССР за періодом 17 грудня 1926 року. Ціна 10 зол.
- Том III. Серія економічна, книга 1. С. Галюк, К. Мащенич, В. Садовський. Сучасні проблеми економіки України. Ціна 4 зол.
- Том IV. Серія філософська, книга 1. Д-р Костянтин Чоловач. Олександр Потебня. Український наслаток-літбист. Ціна 4 зол.
- Том V. Серія праць, книга 1. Проф. О. Лотоцький. Українські джерела первісного права. Ціна 10 зол.
- Том VI. Серія мемуарів, книга 1. О. Лотоцький. Сторінки минулого. Частина перша. Ціна 6 зол.
- Том VII. Серія економічна, книга 2. В. Садовський. Праця в УСРС. Ціна 4 зол.
- Том VIII. Серія мемуарів, книга 2. Л. Васильевський, М. Гайда, С. Степановський, А. Топчибаши, Табуї. Спогади. Ціна 4 зол.
- Том IX. Серія історична, книга 1. Проф. Д. Дорошенко. Нарис історії України. Том I (до Чоловання XVII ст.). Ціна 8 зол.
- Том X. Серія філософська, книга 2. Д-р Микола Пущкар. Наймолодша цивілізація інтелігенції в українській мові. Ціна 3 зол.
- Том XI. Серія економічна, книга 3. І. Іванко. Кредитова кооперація на Україні. Ціна 4 зол.
- Том XII. Серія мемуарів, книга 3. О. Лотоцький. Сторінки минулого. Частина друга. Ціна 10 зол.
- Том XIII. Серія історична, книга 1. О. Доцанко. Зимовий похід 1920 р. Ціна 10 зол.
- Том XIV. Серія філософська, книга 3. Іван Заньковський. Карта українських говорів з поясненнями. Ц. 2 з.
- Том XV. Серія історична, книга 2. Українсько-московська війна 1920 р. Частина перша. Оперативні документи Штабу Армії Української Народної Республіки. Під редакцією генерала В. Саліського, документи збірника генерала П. Шадрок. Ціна 10 зол.
- Том XVI. Серія праць, книга 2. Проф. О. Лотоцький. Автофаїлі. Том I. Ціна 6 зол.
- Том XVII. Серія історична, книга 3. Діарій гетьмана Павла Орлика. Опрацьована для друку Ян з Томар Токмаківський Караменич. Ціна 6 зол.
- Том XVIII. Серія історична, книга 2. Проф. Д. Дорошенко. Нарис історії України. Том II. Ціна 12 зол.
- Том XIX. Серія праць, книга 3. Проф. А. Яковлєв. Українсько-московські договори в XVII—XVIII ст. Ціна 6 зол.
- Том XX. Серія економічна, книга 4. Проф. інж. І. Шевченко. Водне господарство в басейні р. Дніпра на Україні. Ціна 2 зол.
- Том XXI. Серія мемуарів, книга 4. О. Лотоцький. Сторінки минулого. Частина третя. Ціна 10 зол.
- Том XXII. Серія філософська, книга 1. Проф. С. Сірополька. Народна освіта на Советській Україні. Ціна 6 зол.
- Том XXIII. Серія економічна, книга 5. Проф. В. Іванко. Енергетичне господарство України та Північного Кавказу. Ціна 4 зол.
- Том XXIV. Серія філософська, книга 1. Проф. Д. Чижевський. Філософія Г. С. Сковороди. Ціна 6 зол.
- Том XXV. Серія історично-літературна, книга 1. Проф. С. Смал-Стоцький. Т. Шевченко. Інтерпретації. Ціна 7 зол.
- Том XXVI. Серія економічна, книга 6. В. Садовський. Робоча сила в сільському господарстві України. Ц. 3 з.
- Том XXVII. Серія економічна, книга 7. В. Іванюкський. Дієс в дієвом господарстві України. Том II. Ціна 4 зол.
- Том XXVIII. Серія праць Комісії для дослідів над польсько-українськими питаннями, книга 1. Леон Васильевський. Українська справа як міжнародне питання (в польській мові). (Вичерпано).
- Том XXIX. Серія філософська, книга 4. Д-р В. Лев. Український переклад хронік Мартіна Бельського. Ціна 2 зол.
- Том XXX. Серія праць, книга 4. Проф. О. Лотоцький. Автофаїлі. Том II. Ціна 15 зол.
- Том XXXI. Серія філософська, книга 5. Д-р Я. Рудницький. Народки -ище, -псько, -сько в українській мові. Ціна 2 зол.
- Том XXXII. Серія економічна, книга 8. Сучасні проблеми економіки України. Том II. Ціна 5 зол.
- Том XXXIII. Серія праць Комісії для дослідів над польсько-українськими питаннями, книга 2. С. М. Кучицький. Чернігівсько-сіверські землі під пануванням Литви (в польській мові). Ціна 10 зол.
- Том XXXIV. Серія філософська, книга 6. Р. Смал-Стоцький. Українська мова в Советській Україні. Ціна 5 зол.
- Том XXXV. Серія праць Комісії для дослідів над польсько-українськими питаннями, книга 3. М. Галюкський. Українська політика кн. Адама Чарториского перед Кримською війною (в польській мові). Ціна 5 зол.
- Том XXXVI. Серія переклади св. Писама та богослужбових книг, книга 1. Літургія св. Йосифа Володарського. Том I. Літургія Катедри Старої Громили з М. Драгомановим (1870-1895 рр.). Ціна 15 зол.
- Том XXXVII. Серія переклади св. Писама та богослужбових книг, книга 2. Псалтар. Ціна 3 зол.
- Том XXXVIII. Серія праць, книга 5. О. Лотоцький. У Паргози. Ціна 7 зол.
- Том XL. Серія економічна, книга 9. Б. Ільїнський. Фінанси УСРС (друкується).
- Том XLI. Серія історична, книга 4. В. Круницький. Гетьман Павло Орлик (1672—1742). Огляд його політичної діяльності. Ціна 7 зол.
- Том XLII. Серія економічна, книга 10. Проф. В. Іванко. Промисловість України і Північного Кавказу. Ц. 3 з.
- Том XLIII. Серія філософська, книга 7. М. Пашевський. Надзвичайний гоєр. Ціна 3 зол.
- Том XLIV. Серія економічна, книга 11. В. Іванюкський. Дієс в дієвом господарстві України. Том I. Ціна 7 зол.
- Том XLV. Серія історична, книга 5. Мазепа. Збірник. Том I. Ціна 5 зол.
- Том XLVI. Серія історична, книга 6. Мазепа. Збірник. Том II. Ціна 5 зол.
- Том XLVII. Серія історична, книга 7. З минулого. Збірник. Том I. Ціна 5 зол.
- Том XLVIII. Серія праць Комісії для дослідів українського руху, кн. 8. Український студентський рух. Збірник (друкується).
- Том L. Серія історична, книга 9. Діарій гетьмана Павла Орлика. Том II. Опрацьована для друку Ян з Томар Токмаківський Караменич (друкується).
- Том LI. Серія праць Комісії для дослідів над польсько-українськими питаннями, книга 4. Автофаїлі української мови і проза в польських перекладах. Під редакцією Б. Лепкого (друкується).
- Том LII. Серія переклади св. Писама та богослужбових книг, кн. 3. Божественна Літургія св. Василія Великого. Ціна 1 зол. 50 гр.
- Том LIII. Серія переклади св. Писама та богослужбових книг, кн. 4. Божественна Літургія Радія Осачевського Дарія св. Григорія Двоєславця. Ціна 1 зол.
- Том LIV. Серія праць Комісії для дослідів над польсько-українськими питаннями. Bulletin de la Commission pour l' étude des problèmes polono-ukrainiens. Ціна 2 зол.

Warszawa, Stulewska 7, m. 4.

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001016156065